

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

PIK XLIV Ч. 2 ЛЮТИЙ — 1987 — FEBRUARY No. 2 VOL. XLIV

ЗМІСТ

I. Світличний. Берези	1
У.П. Чи рівноправність це тотожність?	1
У. Любович. Лікарка — д-р С. Окуневська-Морачевська	3
Вісті з Централі	5
На виховні теми. Чого хочемо для наших дітей. Л. Крупа.	6
Новини про переслідуваних в Україні	8
Калейдоскоп жіночого життя. Х. Годів-Юзич	10
Чи традиції можна роздавати. О-КА	11
У річницю смерті Ю. Ратич	12
Що читати? Жрекині української писанки. О. Кузьмович.	13
"Плач Ярославни". С. Гординський	14
О. Копач. 800-літній ювілей "Слово про Ігорів похід"	14
I. Верес. Поет — Мистець	15
С. Гординський — поет і мистець (от)	15
Екзекутивна секретарка Н.Р.Ж. відвідала СУА	16
Подяка: Х. Соневицька. Чи ви чули спів пташат?	17
Тарас Шевченко — маляр	18
Our Life	
V. Stus. Poetry.	20
Champion of Women Art	21
About Women	22
Cook's Corner	23
Практичні поради Х. Навроцька.	23
Х. Навроцька. Наше Харчування	24
Хроніка: Округа Нью-Йорк	25
Дописи	28
Фонд Лотоцької; Стипендійна Акція; ПресФонд	31
Український Музей	33
Річні збори	35, обкл.
Посмертні згадки	36

Редактор — *Уляна Любович*
 Редактор "Our Life" — *Марта Бачинська*
 Мовна редакція — *Наталія Холодна-Лівицька*

ГОЛОВНА УПРАВА СУА
 РЕДАКЦІЯ/АДМІНІСТРАЦІЯ
 108 Second Avenue
 New York, N.Y. 10003
 (212) 533-4646 Ред.: (212) 674-5508

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
 203 Second Avenue
 New York, N.Y. 10003
 (212) 228-0110

На обкладинці: *Тарас Шевченко. Селянська родина. Полотно, олія 1843 р.*
 Cover: *Taras Shevchenko. A Peasant Family. Oil on canvas, 1843.*

Second Class Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices. Copyright 1987 Ukrainian National Women's League of America, Reserved — Published in U.S.A.

ЕКЗЕКУТИВА

Іванна Рожанковська	— голова
Марія Томоруг	— 1-ша заступниця голови
Марта Данилюк	— 2-га заступниця голови для справ організаційних
Лідія Гладка	— 3-тя заступниця голови для справ культури
Марта Хомяк	— 4-та заступниця голови для справ зв'язків
Любомира Артимішин	— протоколярна секретарка
Марія Савчак	— кореспонденційна секретарка
Розалія Полчі	— англійська секретарка
Александра Кіршак	— скарбничка
Іванна Ратич	— фінансова секретарка
Ірина Куровицька	— вільний член
Марія Радович	— вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Любов Волинець	— музейно-мистецька
Ліда Черник	— суспільної опіки
Анна Кравчук	— стипендій
Анна Максимович	— пресова

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ірина Лончина	— Дітройт
Марія Кондрат	— Філадельфія
Леся Гой	— Нью-Йорк
Марія Крамарчук	— Північний Нью-Йорк
Ольга Тритяк	— Нью Джерзі
Тетяна Сілецька	— Огайо
Марія Наваринська	— Чикаго
Валентина Чудовська	— Нова Англія
Теодозія Кушнір	— Південний Нью-Йорк

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ірена Кіндрачук	— голова
Евгенія Новаківська	— членка
Анна Сафіян	— членка
Ольга Літепло	— заступниця
Леся Гой	— заступниця

ПРЕДСТАВНИЦТВА "НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ:

Ukrainian Booksellers
 49 Linden Gardens
 Notting Hill Gate
 London W 2

АВСТРАЛІЯ:

"Library & Book Supply"
 16a Prospect St.
 Gleroy, W9, Victoria
 Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovych
 c/o N. 7 887 93 de Paris
 26 rue de Tercy, Paris 18-2
 France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
 Haus der Begegnung
 8 München 5, Rumfordstr. 21

Іван Світличний

БЕРЕЗИ

Ще паморозь терпка, шпичаста,
Мов бите скло, іскриться скрізь,
Та світ гойднувся — і почався
Стриптиз осяяних беріз.

На тлі небес, мов на екрані,
В рясній траві, мов на воді, —
Берези!.. Молоді та ранні!
До щему в серці — молоді.

За листом листик елегантно
Під ноги роняє: впав? не впав? —
І вигинаються... Погляньте
На віртуозно плавні па!

А шиї гнуться лебедино,
Під струмом віт пружинить стан...
Божисто витончене диво
І диву гідний маєстат!

І незбагненно, як це поруч
З магічним таїнством беріз
Дуб-нелинь, товстокора покруч,
Іржавим панцирем обріс.

17-18. ІІ. 1978

Рис. Слава Геруляк. By Slava Gerulak

ЧИ РІВНОПРАВНІСТЬ ЦЕ ТОТОЖНІСТЬ?

Змагання жінок до рівноправності, або т.зв. жіночий рух, мав різні форми, перебіг, інколи і зміст, залежно від країни і законів, які там обов'язували. На змагання жінок мали теж вплив звичаї та устійнене традицією в народі ставлення до жінки. Жінка в українській спільноті, порівнюючи до інших народів, була більше шанована і мала більше впливу, а тим самим більше відповідальності. Це були не тільки поодинокі визначні особистості, як княгиня Ольга і інші, які відіграли велику роль в історії країни. Існують народи де ще й досі правне і фактичне становище жінки далеке від рівноправного, а поодинокі визначні жінки мали вплив на історичні події країни як: Клеопатра в Єгипті, Жанна д'Арк у Франції (де жінки до недавна не мали виборчого права).

Порівняння української жінки-боярині, її психіки, ставлення до неї чоловіків, з російською жінкою, незвичайно яскраво представила Леся Українка у драмі "Бояриня". Українка — подруга свого чоловіка,

живе і діє разом з ним; московка пів-невільниця, яка живе наче за заслоною життя чоловіка.

Михайло Грушевський в "Історії України-Руси" (том III. стор. 376), подає: "Кардинальна різниця староруського права супроти римського і старогерманського щодо становища жінки полягає в тому, що воно не знає ніяких правних обмежень становища жінки та її правосильності. Ми не маємо тут потреби опіки над жінкою, яку вважає неминучою право римське або старогерманське, уважаючи жінку або дитину неправосильними ціле її життя. Нема сліду правного обмеження маєткових прав жінки за життя чоловіка".

Закони Росії і Австро-Угорщини, яким підлягали наші землі, не признавали рівних прав жінкам і чоловікам. Тимто незалежно від традиційного наставлення до жінок в українському народі, постала konieczність боротьби за рівні права. В Галичині Наталія Кобринська у 1884 р. зорганізувала Жіноче Товари-

ство в Станиславові і цю дату прийнято як початок жіночого руху. Пізніше постали у Львові такі організації як Клуб Русинок, Кружок Українських Дівчат (назви опісля змінені). Характеристичне для цих організацій, як взагалі для діяльності жінок, було те, що вони у пляхах своєї діяльності мали ряд програм, які були важливі не тільки для жінок, але й для народу та різних прошарків суспільства: селян, ремісників, молоді тощо.

У Західньому світі боротьба проти нерівноправності викликала як реакцію наслідування чоловіків, одяжею, поведінкою, навиками, відмовленням від усіх зовнішніх і психологічних ознак жіночості. Наші попередниці — еманципанти згідно з поглядами Наталії Кобринської, хоч висували принцип рівноправності, вже тоді, підкреслювали окремі цінності жіночої психіки, жіночих прикмет зовнішніх і внутрішніх. Вони домагалися права на освіту, признання їхньої ролі не тільки в родині, але й у громаді. Під впливом їхнього мислення Софія Окуневська-Морачевська зуміла поборовши різні труднощі стати лікаркою, першою в цілій великій Австро-Угорській державі.*

Деякі домагання сучасних еманципантик в Америці та взагалі у Західньому світі здивували б жінок старшого покоління, бо ще їхні матері і бабуні домоглися таких прав як прим. рівна заплата за працю тощо.

Коли хочемо порівнювати ситуацію жінок на початку цього століття, чи навіть у міжвоєнному періоді до сучасного світу то мусимо брати до уваги величезний технічний поступ, який у великій мірі облеглив працю жінки-господині. Тим самим постали реальні можливості вільного часу та використання його для освіти, професійної праці, суспільної діяльності тощо. Вправді хтось дотепно сказав, що вчені винайшли багато технічних удосконалень на те, щоб людина мала більше вільного часу для себе, а потім винайшли телевізію, яка поглинула увесь цей вільний час.

Винаходи в ділянці домашнього господарства, рільництва, комунікації змінили докорінно спосіб життя людини не тільки у практичному значенні. Домашнє господарство, піклування дітьми (особливо немовлятами), вимагало далеко більшого вкладу праці, сил і уваги жінок. Чи це були ті, які користали з прислуги, чи інші, які самі виконували всю домашню працю, їхній час і увага мусіли бути присвячені тим заняттям. Тепер техніка звільнила у значній мірі від цієї праці, але не звільнила від обов'язку і відповідальності особливо за виховання дітей, а це завдання стало тепер важче, ніж було колись. Якраз

здобутки техніки — особливо в ділянці комунікації спричинили те, що виховання дітей стало труднішим і більш відповідальним.

Маємо на думці комунікацію не тільки як середник транспорту, хоч і це має значення. Давніше діти ходили до школи у близькій околиці, тим самим перебували у відомому оточенні міста чи села. Навіть коли віддавали їх на науку до віддалених інститутів чи "на станцію" до міста, то це були знані батькам установи й люди, вчили теж відомі педагоги, а учнями чи студентами була молодь із знаних середовищ. Чи це були діти селян, міщан чи інтелігенції, то всі вони були дома виховані у знаних засадах моралі і етики переважно із патріотичним світоглядом, пошаною для традиції тощо. Тепер молодь перебуває і вчиться в школах, де схрещуються впливи різних поглядів, етичних принципів і світоглядів. Але є ще вплив іншого роду комунікації: телевізії, радіо, а навіть масово продукovanі і легко доступні книжки, фільми і багато дечого. А живемо у вільній країні і усі ці середники є дуже легко доступними.

Саме це накладає на виховників батьків особливий і нелегкий обов'язок-відповідальність. Вони ж мусять узброїти дітей у знання і переконання, ідеї і погляди, які навчать їх відрізнити добре від злого серед цієї лавіни інформації.

Останніми часами поширилося переконання, що відповідальність і обов'язок піклування і виховування дітей це не тягар, а привілей, що в рівній мірі належить і матері і батькові. Часто бачимо, особливо серед молодшого покоління подруж, що батьки тісно співдіють у піклуванні дітьми вже від дня народження. Але це аж ніяк не значить, що чоловіки, коли піклуються дітьми стають більш "жіночими", як і жінки, які працюють професійно як рівний з рівним стають "мужеськими". Психологи стверджують, що вплив і дія тих двох психологічно різних елементів дуже корисно діють на дітей. При тому спільна праця над вихованням і навіть у хатньому господарстві, спільні прогулянки, оглядання відповідних фільмів чи читання книжок дуже тісно з'єднує родину, прив'язує дітей до батьків. Це особливо важливе для українських родин, де батьки можна сказати репрезентують для дітей батьківщину — любов і з'єднання в родині, це звено яке прив'язує дитину до далекої батьківщини.

Видається, що візія майбутнього, яка вже й тепер має своїх подвижників у світі, а особливо в Америці це: батько й мати — "мужеський" чоловік і "жіноча" жінка, не тотожні, але рівні йдучи у майбутнє ведуть своїх дочок і синів, тісно об'єднані любов'ю і спільними буднями та святами.

У.Л.

*Гляди стаття в цьому числі.

ЛІКАРКА — Д-Р СОФІЯ ОКУНЕВСЬКА-МОРАЧЕВСЬКА

Д-р Софія Окуневська-Морачевська.
Dr. Sofia Okunevska-Morachewska

У наші дні жінка-лікар — нічого незвичайного. Особливу увагу звертаємо на жінку-лікаря, коли вона має якісь особливі досягнення в науці чи у лікуванні хворих. Про жінок-лікарів тепер говорять і пишуть, тільки для того, щоб ствердити, що вони, хоч дорівнюють лікарям-чоловікам, не завжди дістають однаково винагороду чи признання. Можливо, що ще й сьогодні дехто має чомусь більше довіря до лікарів-чоловіків. У Радянському Союзі жінок-лікарів чисельно багато, але не знаходимо їх на провідних становищах, а їхньої праці не оцінюють належно.

Але при кінці минулого століття жінка-лікар була незвичайною появою. В Австро-Угорській монархії першою жінкою-лікарем стала Софія Окуневська-Морачевська. Тут треба пригадати й усвідомити собі, що Австро-Угорська монархія була великою, багатонаціональною державою. Особа монарха з'єднувала Австрію (якої він був цісарем) з Угорщиною (якої він був королем). Але жили там різні народи; крім австрійців (німців) і мадярів жили там поляки, чехи, словаки, хорвати, словінці і українці, а посеред тих усіх народів — жида. Тож не без гордості стверджуємо, що якраз українка, д-р Софія Окуневська-Морачевська стала першою жінкою-лікарем на всю цю велику, багатонаціональну державу.

Якщо дозволити собі на порівняння зі спортом, то в тих часах це був скок почерез ріку перешкод і упереджень, а сьогодні це стрибок через мілкий струмок щоденних переживань.

Народилася Софія Окуневська 12-го травня 1865 р. Її батько Атаназій був священиком. Він рано поповів і вирішив стати лікарем. Його сучасники згадуючи про це, вияснюють, що причиною того рішення був намір збагнути причину смерті коханої дружини, ствердити, чи не було можливості врятувати її, а при тому, очевидно, бажання помагати іншим. Він виїхав на студії до Кракова, а п'ятилітню дочку Софію віддав під опіку своєї старшої сестри Теофілі і її чоловіка о. Івана Озаркевича.

У ті часи, якщо не всі, то більшість священичих родин в Західній Україні (яка тоді належала до Австро-Угорщини) були осередками культурного та й політичного життя в селах, містах чи містечках де вони проживали. Як казали, ті родини жили не тільки "зі села", але й "для села". Вони організували школи, читальні, служили прикладом, радою тощо. Як воно не дивно, але якраз ті, по своїй суті, консервативні середовища дали ряд діячів, професіоналістів, політиків, пробудників національної свідомості, піонерів нових течій, як ось феміністку Наталію Кобринську і інших.

Родина і дім о. Івана Озаркевича, куди віддав під опіку й на виховання Софію Окуневську її батько, була середовищем відповідним для розвитку її вроджених, всебічних талантів, життєвих зацікавлень та світогляду. Не зайвим буде присвятити увагу тій цікавій родині.

О. Іван Озаркевич був одружений з Теофілею Окуневською, дочкою священика о. Данила Окуневського. Батько Теофілі помер, коли о. Іванові було 22 роки. Тоді то став він управляти парафією свого тестя в Белелуї, а після трьох років став її парохом. Зразу після смерті тестя взяв він під свою опіку вдову і трьох братів своєї дружини, які були у віці від 4-14 літ. Між ними був теж, малолітній тоді, Атаназій, згодом батько Софії. Прийшло на світ п'ятеро дітей о. Івана і Теофілі. До цього гурту, яким опікувалося подружжя Озаркевичів дійшли теж осиротілі, після смерті батька, рідні брати о. Івана. Усі вони росли, доростали, вчилися, виїздили на студії до Львова, Чернівців чи Відня і знову поверталися до Белелуї. Під час вакацій приїздили ще товариші. Дівчата вчилися разом з хлопцями.

У те середовище, де сам раніше виховувався, віддав о. Атаназій свою п'ятилітню дочку Софію, коли вирішив студіювати медицину. В домі о. Озар-

кевича Софія заприятлилася з дочкою о. Івана, своєю кузинкою Наталією Кобринською. Крім приятні, зблизило їх замилювання до музики. Наталія вчила Софію початків гри на фортепіані, а музикальність це було одне з багатьох обдарувань Софії.

Про прогресивність цього середовища свідчить те, що о. Іван Озаркевич, який був послом до львівського союму, а 17 літ послом до віденського парламенту, вніс туди у 1890 р. петицію українського жіноцтва в справі допущення жінок до університетських студій.

Ми присвятили увагу цій родині для того, щоб підкреслити особливу атмосферу любови й почуття відповідальности один за одного, за свою ближчу і дальшу родину. У такій атмосфері росла Софія Окуневська, аж її батько (який, пригадуємо, теж вистав у Белелуї), після скінчення студій поселився на Буковині в Кімполунгу, куди теж переїхала Софія. Там то заприятлилася вона з визначною згодом письменницею, Ольгою Кобилянською. Ця приятельниця мала чималий вплив на обох дівчат. Ольга Кобилянська, згадуючи ті часи і їхню приятельницю, говорить про те, що саме Софія познайомила її з творами і ідеями письменників, не тільки українських, як Шевченко, Франко, але й із західного світу, особливо англійських та скандинавських. Вона теж вплинула на те, що Ольга Кобилянська, яка досі свої твори писала по-німецьки, стала писати їх українською мовою. Кобилянська згадує "горду красу" Софії, але теж її весело вдачу, дотеп і любов до всього, що гарне й добре. Згадує, як вони обидві любувалися красою природи, займалися всякими, доступними в ті часи дівчатам, спортами, мандрували по горах тощо.

Особливо підкреслює Ольга Кобилянська музикальність Софії, її гри на фортепіані. Вона пише.. "і тут вводила вона мене в свій чарівний світ звуків"... а далі "більш укінчену техніку і вправу я чула, але рідко коли глибше зрозуміння, поважніше, гідніше поняття почувань і віддання їх музикою". Згодом приєднала Ольга Кобилянська Софії Окуневській свою новелю "Valse melancholique".

Не можна поминути літературних зацікавлень Софії Окуневської. Вона не тільки вплинула на Ольгу Кобилянську, щоб ця писала свої твори українською мовою, але сама теж писала. У жіночому альманахові "Перший вінок", який вийшов у 1887 р. (перевиданий СУА у 1984 р.), знайдемо два її твори підписані псевдонімом Єрина. Новелька про хлопця, який надаремно старався заробити гроші за пісок до поспання обмерзлої дороги та якого проганяли з багацьких домів, аж він замерз у якомусь закутку. Другий твір це аналіза народніх обрядів і пісень, яка виявляє принизливе відношення до жінки. Уже ті два твори характеризують Софію Окуневську як уважного дослідника, співчутливого до людської долі.

Як колись з Наталією Кобринською, так тепер з Ольгою Кобилянською, Софія цікавилася і обговорювала проблеми емансипації жінок. Можливо, що це спонукало Софію залишити свої музичні та літе-

ратурні замилювання, а змагати до здобуття професії лікаря. Напевно діяли при тому мотиви допомогти слабим, як теж намір прокласти шлях до освіти іншим жінкам, які бажали б здобути звання, вищу освіту тощо.

Брат Ольги Кобилянської Юліян, філолог, автор словників латинсько і грецько-українських, приготував Софію до матури. Склала вона її в хлоп'ячій гімназії у Львові. За матуру батько подарував Софії фортепіан, з яким вона не розставалася, аж до смерти, а який взяв до своєї хати син Софії Юрій.

В Австро-Угорській державі до 1900 р. жінки не мали права студіювати в університетах. Тож Софія їде студіювати до Швейцарії, де вступає на Університет у Цюриху.

Дослідниця інтелектуального розвитку світового жіноцтва, д-р Edmee Charrier у своїй праці "L'evolution intellectuelle feminine" Paris — 1931, ст. 431 пише про жінок, які виїздили на студії до Швейцарії: "Треба було завзяття й енергії тих перших, що рішилися студіювати: вони їхали до Швейцарії здобувати докторат, але були обов'язані проходити наново всі іспити в Австрії... а опісля поборювати різні упередження до жінок лікарів".

Перебування в Цюриху було виповнене не тільки студіями. Софія живо цікавилася музикою, літературою, мистецтвом, користаючи з усіх можливостей, які давав цей світовий осередок культурного життя. Її знання у всіх тих ділянках незвичайне. У 1894 р. закінчивши студії виїздить до Кракова, де завершує нострифікацію у 1896 р.

Ще в Цюриху одружується з д-ром Вячеславом Морачевським. Обоє живуть у Кракові і беруть живу участь у культурному житті цього міста. Їхню увагу і зацікавлення притягає тодішній студент медицини, а пізніше один з найвизначніших українських письменників Василь Стефаник. Це знайомство перейшло у приятельство, не тільки їхню особисту, але й їхніх родин, аж до наступних поколінь.

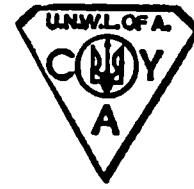
Софія Окуневська-Морачевська була не тільки цілковито віддана своїм обов'язкам лікарки та допомозі іншим, але крім того була глибоко прив'язана до своєї родини та до своїх дітей: сина Юрія і дочки Еви. Ева, обдарована незвичайним голосом, студіює також архітектуру в Цюриху. Ця, під багатьма оглядами незвичайна дівчина гине трагічно у 18-му році свого життя. Розбиття подружнього життя і смерть дочки вічним болем залишились у серці Софії до кінця життя.

З Кракова переїздить до Львова, де веде лікарську практику. Деякий час зимою працює в Цюриху, а літом у Францесбаді. Під час Першої світової війни помагає українським переселенцям в таборі у Гмінді. В періоді між двома світовими війнами проживає у Львові де вмирає 25-го лютого 1926 р.

Софія Окуневська-Морачевська, так само як її кузинка Наталія Кобринська, була феміністкою, але ці переконання про рівність жінок з чоловіками не

Закінчення на стор.5

Вісті з Централі

ГОСТЯМ РАДІ!

Екзекутива Союзу Українок Америки і Конвенційний Комітет XXI Конвенції СУА, що відбудеться в днях 23-го, 24-го і 25-го травня 1987 р. в Клівленді, в готелі Клівленд Гілтон Савт, запрошує українське жіноцтво, як теж і громадян — мужчин взяти участь, як гості в конвенційних нарадах, у святочному полуденку, що відбудеться в суботу, 23-го травня ц.р. в полудневих годинах і в бенкеті в неділю, 24-го ц.р. у вечірніх годинах.

Ціна реєстрації для гостей впродовж трьох днів вносить 10.00 дол., за один день 5.00 дол. Квиток на святочний полуденок коштує **15.00** дол. а на бенкет 25.00 дол.

Ціна кімнати в готелі вносить 53.00 дол. за ніч для двох осіб у кімнаті.

Зацікавлених просимо звертатися до голови Конвенційного Комітету, Дарії Городиської на адресу:

Mrs. Daria Horodysky
2678 Southern Rd.
Richfield, Ohio, 44286
Tel.: 1-216 — 659—4753

INVITATION

The Executive Committee of UNWLA and the Convention Committee of the organization cordially invite Ukrainian women as well as all members of the Ukrainian community to take part, as guests, in the numerous proceedings of the XXI Convention of UNWLA.

The Convention will be held on May 23, 24, and 25, 1987 in Cleveland, Ohio, at the Cleveland Hilton South Hotel.

Guests are particularly invited to join in the festive lunch scheduled for Saturday, May 23rd, and also to take part in many stimulating Convention panel discussions and debates and especially in the grand banquet to be held on Sunday, May 24th in the evening hours.

Guest registration fee is \$10.00 for the three (3) days. Guest registration fee is \$5.00 for 1 (one) day.

Lunch fee — **\$15.00** Banquet fee — **\$25.00**
Hotel accomodations are \$53.00 per night, double occupancy.

For further information, please contact:

виявлялися наслідуюванням мужчин. Рівність не означала тотожности, але в'язалася з твердим рішенням здобути звання, професію, яка досі не була доступна жінкам, промостити шлях жінкам наступних поколінь до здобуття освіти, знання тощо. Це не означало відмови від жіночости, ніжности, любови до своїх дітей, своєї сім'ї.

Марія Струтинська згадує свої зустрічі із Софією Окуневською-Морачевською у Львові. Відвідувала її в домі маляра Стики (який купив Слуга Божий Митрополит Шептицький), де Софія Морачевська проживала із своїм сином Юрієм. Розказує про фортеп'яна що панував у їхньому домі. А був це той самий, який колись подарував Софії її батько за матуру. А над фортеп'яном — портрет дочки Еви — вічна рана в серці.

Марія Струтинська розказує про зустрічі з Софією Морачевською в Карпатах в місцевості Дорі. Часто д-р Софія крутими пляями спішить до хворого хлопця-гуцула і залишається там годинами, щоб рятувати, допомогти, потішити.

Своїм дітям, а по смерті дочки своєму синові Юрієві передала вона любов до людей, до краси і добра, а теж до рідної землі. А ця любов була така сильна, що син Юрій не пішов за неписаним законом-звичаєм за батьком-поляком, якого дуже любив, але за матір'ю і полюбив її народ і землю, як свою рідну, понад усе.

БІБЛІОГРАФІЯ:

- Ольга Кобилянська: "Д-р Софія Окуневська-Морачевська. Літературно-Науковий Вістник Т.ХС 1926 р. Кн. VII-VIII "Д-р Софія Окуневська-Морачевська" Твори. Том V Київ 1963.
- Марія Струтинська: "Далеке зблизька". Д-р Софія Окуневська-Морачевська, як я її бачила.
- Іван Озаркевич: Родинний дім Наталії Кобринської. Жіночий Світ, червень 1951 р., ч. 6.
- С.М. "Слідами першої лікарки" — "Наше Життя" — травень 1952 р.
- Ірина Книш: "До нових обривів" — Смолоскип у темряві. Розділ VII.

ЧОГО ХОЧЕМО ДЛЯ НАШИХ ДІТЕЙ

Питання передання української духовності поколінням, народженим поза Україною, це одна з головних турбот нашої спільноти в діаспорі. Цим турбуються родини, яким залежить на тому, щоб їхні діти вирости з почуттям національної гідності, зі знанням минулого та сучасного батьківщини їхнього походження, та щоб їхні діти, крім чужих мов, знали теж і українську. Вона ж часто є посередником спілкування з українцями з-поза Америки, та є головним засобом пізнання та відчування нашої культури.

На цьому полі є чималі труднощі, які часто є темою дискусій в організаціях молоді, в колах українознавчого шкільництва, а також і в приватних розмовах. Та крім недомагань є теж і успіхи в не одній родині, які можуть послужити прикладом і порадою, як до цих успіхів доходити.

Саме про радісні позитиви буде мова в цій статті-інтерв'ю з однією матір'ю двох дітей та з її дітьми (в наступному числі).

Пані Н.К. є професіоналісткою зі ступенем доктора, і матір'ю двох дітей, студентів вищих шкіл, із плінним знанням чистої української мови.

Питання: Чи легко це прийшлося довести до того рівня?

Відповідь: З перспективи часу, це може видаватися важко, але справді під час тих підставових формативних 18 років, то якось не було тоді спеціально важко. Треба було тільки знати що саме хочеться досягнути.

П: А що це було для вас?

В: Ми обоє, з чоловіком, свідомі того, чому наші батьки покинули Україну; тому, що не могли бути практикуючими українцями в повнім сенсі. Всі знаємо, які були і є перешкоди. Ми не хотіли, щоб зусилля наших батьків, кошти втрати України — були з такими результатами для нас і наших дітей, як і для тих дідів чи батьків, що приїхали з інших країн тільки задля хліба чи маєтків.

П: Значить, ви не хотіли бути такими, як інші.

В: Так, не хотіли. Це у стосунку до тих інших, яких пріоритетом було змішатися, загубитися і доробитися.

П: То ж який був ваш свідомий плян у вихованні ваших дітей?

В: Ми знали що хочемо, щоб вони були справді двомовними, і щоб мали почуття підґрунтя цих двох культур. Це з двох причин: перша, для психологічного пов'язання з українством. Друга, інтелектуальна. Діти, що справді, і на однаковому рівні, оруду-

ють двома мовами — розвивають свої змісли логічного думання, від математики до логіки та різних мов. Це також допомагає і улегшує їм набувати знання з різних ділянок. Тепер це вже доказано різними студіями.

П: Чи вибір української мови як першої — також має кілька причин?

В: Так. Перша — саме ця психологічна. Друга — лінгвістична.

Українська мова є майже фонетична. Дитина може багато легше навчитися читати українською мовою. Це вже від 3 до 4 року життя пересічній дитині легко приходить. Коли у 4 роки навчити дитину другої азбуки, латинки — дитина може опанувати її за кілька тижнів. Тоді в неї не буде ніяких проблем із читанням по-англійському.

П: А якщо дитина не хоче читати?

В: Це означає, що батьки самі не вирішили що хочуть дитині дати. Якщо хочуть допомогти розвинути і стимулювати молодий розум, то кожного дня і кожного тижня будуть мати місце на книжку.

П: Навіть малим?

В: Саме від маленького віку. Від кількох місяців, поки ще дитина навіть не розуміє — у теплім контакті, завжди брати книжечку, читати чи приспівувати, пов'язувати це з приємним переживанням.

П: Аж поки дитина сама читає?

В: Аж десь до 6-го року. Можна перервати скоріше або пізніше, залежно від дитини. Важливо, щоб була атмосфера до читання. Батьки читають, чи батьки беруть дитину біля себе й читають їй. Якщо батьки залюбки читають і цінують книжки, якщо собі і дітям з різних нагод купують саме книжки — тоді діти теж цінитимуть книжку.

П: А як переходити на другу мову, англійську?

В: Ми читали дітям раз українську казочку, а раз англійську — але справді її не читали, тільки перекладали. Спочатку діти слухали тільки український текст, а коли вже багато разів ту казочку чули, і знали вже дві азбуки, то самі очима ловили англійські слова, коли чули наш переклад на українську мову.

А: Чому таким способом?

В: Бо так ми підсилювали українську мову, і відразу стимулювали самостійне намагання перекладати, робити самим свій тихий переклад і словник. Таким чином, автоматично вони починали сприймати дві мови паралельно, хоч українську на вищому рівні.

П: Чи на це також причина?

В: Та сама. Психологічно вони тоді почувалися сильніше в українській мові. Крім того, вони могли пізніше також читати багато підставових інформацій також з українських джерел.

П: Чи це перевели ви також із підходом до ходження до школи?

В: Так, це дуже важливе, щоб діти ходили до вищої класи української школи. Себто, треба хоч на один, або й два роки раніше починати українську школу. Це знову стосується і до сприймання перших відомостей, і до фонетичної мови, що допомагає тоді дітям скоріше розвиватися, як тим, що вчать спершу (або тільки) англійської мови. Крім того є ще й певний аспект гордості, коли в тім молоденькім віці вони є більше в чомусь заансовані саме в українській школі, в порівнянні до англомовної.

П: А як із пильнуванням шкільних завдань, приписувань часу на це?

В: Це був мій принцип перенести цей тягар на дітей. Може перших кілька місяців час від часу я спитала дітей чи зроблені завдання. Але ніколи я не дивилась у них, не допомагала їм (хіба що самі з чимсь специфічним прийшли). Ні в одній школі, ні в другій, ми не сиділи з дітьми над завданнями. Це завжди мало бути їхньою власною відповідальністю.

П: І це виправдалось — обоє в Айві Ліг університетах. А як було зі спортом чи з телебаченням?

В: Перше з телебаченням. Ми свідомо постановили собі, що не будемо розлінивлювати дітей і їхнього дару концентрації на часте сидження при телевізорі. Ми мали тільки один телевізор в домі, і він був у нашій спальні. Ми мали над ним контролю. Ми дивились на нього тільки всі разом, цілою родиною — і максимум 2-3 години на тиждень.

П: Через ціле дитинство?

В: Так. Ми добирали програми, які були добрі для дітей і тоді всі разом дивились. Це зближувало нас як родину, і давало дітям приклад. Тільки часами, як був добрий фільм — діти могли дивитись з нами додатково.

П: Це була така квота?

В: Так. Крім того ми вживали телебачення як відпруження, але тільки після того як скінчили свої обов'язки і т.п., що завжди включало двомовне читання. Була квота хоч на одну книжку в кожній мові на тиждень.

П: І це виходило?

В: Майже завжди.

П: А як зі спортом?

В: Ми давали дітям можливість познайомитись із різного роду спортом — у школі. По одному семестрі чи два; вони також могли займатись додатково вечорами. Але ніколи в той час коли була чи одна чи друга школа. Щоб діти цинили знання з української

школи — треба батькам також респектувати принцип школи кожної — і не звільняти дітей зі школи задля другорядних занять, яким є спорт у порівнянні до школи.

П: А для вас спорт був другорядним?

В: Так. Ми свідомі того, що наші діти повинні дістати підстави на ціле життя бути українцями (а це вже від них залежить що вони з цим зроблять). Але на ціле життя бути спортсменами — це не для них, отже тому був вибір української школи та молодечої організації понад спортовими заняттями.

П: Скільки пересічно часу ваші діти присвячували на різні заняття з українства?

В: Я не знаю. Це була їхня справа набути відомості і здобути матуру. Ми тільки давали їм доступ до потрібних джерел, потрібних книжок, купували їх, говорили про них, і... самі їх читали.

П: Чи ваші діти відчували окремішність, інакшість від других в англомовній школі?

В: Так. І не тільки в англомовній. Також в українській. Але ми свідомо не хотіли, щоб вони були такими, як усі другі, щоб були пересічними. Двомовні діти мають можливість бути непересічними, більше розвиненими.

П: Себто?

В: Це так, як вибір іти студіювати на університет. Крім того, що людина йде, щоб розвинути свої здібності і заспокоїти свої інтелектуальні зацікавлення, набуває звання/фах — вона рівночасно вирішує бути інакшою від пересічних.

П: Що маєте під цим на думці?

В: Ось донедавна менше як 50% населення йшло на університет. Отже вибирати студії вже відрізняло людину. Коли ця молода людина йшла на магістерський ступінь чи докторат, то це тим більше її відрізняло від других. Таких осіб є коло 10%. Отже це також поступова дорога вибору бути інакшим для того, щоб бути собою.

П: А бути собою значить?

В: Значить вирішувати для себе що для мене й моєї родини чи і спільноти є добре, а не дивитись на сусідів. Психоза "наслідувати Джонсів" вже поволі починає зникати в Америці також.

П: І ще одне питання. Які поради ви хотіли б дати молодим жінкам напередодні їхнього материнства та матерям дітей щодо виховання їх на свідомих свого національного походження?

В: Свідомо сісти й подумати чого хочуть дати своїм дітям, якими хочуть їх бачити, виховати — і тоді логічно і консеквентно до того прямувати. Раз це вирішиться, і перших кілька вагань проміне, тоді вже немає проблеми з тим. Нпр. коли рішиться що діти мають вивчати чисту мову (одну, другу чи третю) — ніколи не треба батькам дозволити собі са-

Продовження на стор. 17

НОВИНИ ПРО ПЕРЕСЛІДУВАНИХ З УКРАЇНИ

повідомляє Закордонне представництво
Української Гельсінкської групи

З боєм повідомляємо про смерть засновника і керівника Закордонного Представництва Української Гельсінкської Групи, ветерана правозахисного руху в СРСР

СВ. П. ПЕТРА ГРИГОРОВИЧА ГРИГОРЕНКА

Його життя було складне і нелегке. Він виростав і дорослішав разом з радянською владою, тісно переплівши свою долю з її долею. До 1960-их років здобута тяжкою працею військова кар'єра П. Григоренка була дуже успішною — від звичайного сільського хлопця до генерал-майора Радянської Армії. Проте, переконавшись у хибності системи, якій Він усе життя служив, П. Григоренко знайшов у собі мужність критично переглянути систему і свою роллю у ній. Згодом Він побачив, що радянський режим не просто хибний, а злочинний — і відважно виступив проти режиму. Власні не прийняли Його чесного виклику: Григоренка підступно оголосили божевільним і майже сім років примусово "лікували" Його в психотюрмах, тобто вбивали в ньому людину. Та Його воля і тут перемогла.

Правозахисна діяльність виявилася для Григоренка реальним втіленням Його уявлень про справедливість. 1977 року власті знову продемонстрували свою підступність: дозволивши Григоренкові поїхати на лікування до Америки, Його позаочі позбавили громадянства і заборонили повернутися на батьківщину. Та Він не склав зброї перед силою зла, далі невтомно захищаючи потоптані права людей і народів. Найголовніше для народу, Він вважав, — позбутися страху. Але Його не менше турбувало питання, що прийде на зміну страхові; який духовний світ займе його місце? Що буде з душею, яка, позбувшись страху, лишається порожньою? Він мав відвагу ставити питання навіть тоді, коли не міг на них відповісти.

Трагічний і притягальний образ невгамовного шукача і оборонця справедливості, яким був П.Г. Григоренко, для багатьох залишиться зразком чесності й відповідальності за долю світу.

ЗАКОРДОННЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО УГГ

23-го лютого 1987 р.

ЗВІЛЬНЕННЯ ПОЛІТВ'ЯЗНИВ ТРИВАЮТЬ

3-1 Стало відомо про дальші дострокові звільнення політв'язнів (див. попереднє число, 2-13, 2-14). Серед них — кілька з України:

9 березня з Харківської тюрми звільнили Генріха АЛТУНІАНА, інженера-радіотехніка, ув'язненого в 1980 році (7 р. таборів суворого режиму + 5 р. заслання) переведеного на тюремний режим). На пропозиції писати прохання про помилування Г. АЛТУНІАНА відповідав категоричною відмовою. На початку березня оголосив голодівку протесту. Написав у заяві, що на тлі нинішнього партійного курсу вважає свою кримінальну справу анахронізмом. В документі про звільнення сказано, що він — "помилуваний",

хоча АЛТУНІАН з клопотанням про помилування не звертався і має намір протестувати проти такого мотивування.

Так само без клопотання з його боку звільнили харківського лікаря-психіатра Анатолія КОРЯГІНА, засудженого в 1981 р. до 7 р. таборів суворого режиму + 5 р. заслання. Пізніше КОРЯГІНА перевели на тюремний режим і вдруге засудили в тюрмі до 2 р. суворого режиму. Вперше А. КОРЯГІНУ запропонували написати заяву про помилування 17 січня 1987 р. Він категорично відмовився не тільки писати, а й обговорювати цю тему. Тоді його перевезли до Харківської тюрми, а через два дні — до Київського

СІЗО* КДБ. А. КОРЯГІН заявив, що в тюрмі його тримають незаконно і погрожував оголосити голодівку. 13 лютого ПВР** СРСР видала указ про його звільнення. 18 лютого КОРЯГІНА звільнили в Києві. Другого дня він приїхав до Харкова і випадково зустрівся на вулиці з дружиною. Старший син А. КОРЯГІНА перебуває в ув'язненні за сфабрикованим звинуваченням.

У лютому звільнили також Леоніда МАЛИШЕВА з Черкас, засудженого в 1981 році до 5 р. табору суворого режиму і 3 р. заслання. Він інженер-механік, ув'язнений за листи на захист А. САХАРОВА та інших, протести проти окупації Афганістану і домагання еміграції.

Звільнили ще одного політв'язня з Черкас — Василя ПЛОСКОНОСА, про якого дотепер не було відомо на Заході. Він — колишній комуніст, ув'язнений за писання скарг у вищі інстанції. Після звільнення в нього відразу забрали паспорт і призначили адміністративний нагляд на 5 років.

Валентин ПОГОРІЛИЙ був арештований у Ленінграді в 1983 або 1984 р. Його звинувачували за ст.ст. 70, 72 і 218 КК РРФСР (остання — "зберігання зброї"). Свій 6-річний термін ув'язнення В. ПОГОРІЛИЙ відбував у Пермському таборі ВС-389/35, звідки його звільнили достроково в лютому.

Бібліотекаря з Києва Павла ПРОЦЕНКА, заарештованого 4 червня 1986 р. за написання праці про переслідування православних в СРСР, звільнили з-під варті 4 лютого 1987 р. Справи проти нього не припинили, але скасували вирок через недоведеність злочину і послали на додаткове слідство, а в ПРОЦЕНКА взяла підписку про невиїзд. Дати нового суду ще не призначили.

Із заслання звільнили достроково Василя ФЕДОРЕНКА, робітника, ув'язненого в 1974 році до 10 р. табору особливого режиму (з них 5 — тюрми) і 5 р. заслання за спробу втечі з СРСР. Родичів в СРСР у ФЕДОРЕНКА немає, за кордоном живе сестра.

3-2 Надходять відомості, що декому, крім О. ШЕВЧЕНКА (див. попереднє число, 2-12) в заслання пропонували писати заяви на помилування. Серед них Оксана ПОПОВИЧ і Юрій БАДЗЬО. Обоє відмовилися. Так само відмовився звертатися з таким клопотанням політв'язень Йосиф ЗІСЕЛЬС.

РІЗНІ ПОВІДОМЛЕННЯ

3-3 У січні 1987 року активіста Московської Групи довір'я Михайла КОПОТЯ викликали до районного відділу міліції в с. Пустомити Львівської обл., де йому оголосили попередження про відповідальність за порушення паспортного режиму: М. КОПОТЬ прописаний у Пустомитах, а працював на будові у Вільнюсі. М. КОПОТЬ разом з групою п'ятдесятників підписав звернення, адресоване "абсолютно кожному в світі", де повідомляється про створення "Хрис-

тианського незалежного руху за мир". Серед 8 підписаних — троє з с. Пустомити (Михайло, Ганна і Іван КОПОТІ).

3-4 9 листопада 1986 року в м. Тамань невідомі особи зруйнували кілька надмогильників на мусульманському цвинтарі, зокрема — на могилі батька Мустафи ДЖЕМІЛЄВА, активіста кримськотатарського національного руху. 1983 року М. ДЖЕМІЛЄВ намагався поховати батька в Криму, згідно з його заповітом. Однак, процесію затримали біля порому і не дозволили провезти тіло до Криму, а Мустафу засудили за цю спробу до 3 років ув'язнення.

3-5 Директор Інституту держави і права В. КУДРЯВЦЕВ заявив в інтерв'ю, що протягом року або півтора буде переглянуто Кримінальний кодекс. Кількість злочинів, передбачених кодексом, буде зменшено, а покарання — пом'якшено. Переглянуть, зокрема, статті 70 і 190¹ КК РРФСР та їхні аналоги в інших республіках (на Україні відповідно — ст. 62 і ст. 187¹). "Можливо, — сказав В. КУДРЯВЦЕВ, — у цій галузі були помилки, і тепер їх виправляють. Візьмімо, наприклад, критику держави. Звичайно, ніхто не повинен потрапляти за це до тюрми".

В УВ'ЯЗНЕННІ

3-6 Віктор МОНБЛАНОВ, кінорежисер з Києва, звільнення якого очікували 10 лютого 1987 р., на волю не вийшов. Як стало відомо пізніше, його термін має закінчитися у квітні ц.р. Сталося це тому, що В. МОНБЛАНОВУ не врахували до терміну ув'язнення його перебування на експертизі в ПЛ*** одразу після арешту в 1982 р.

3-7 Чергова лікарська комісія в Казанській спецпсихлікарні продовжила примусове лікування Ганні МИХАЙЛЕНКО, всупереч попереднім обіцянкам про звільнення.

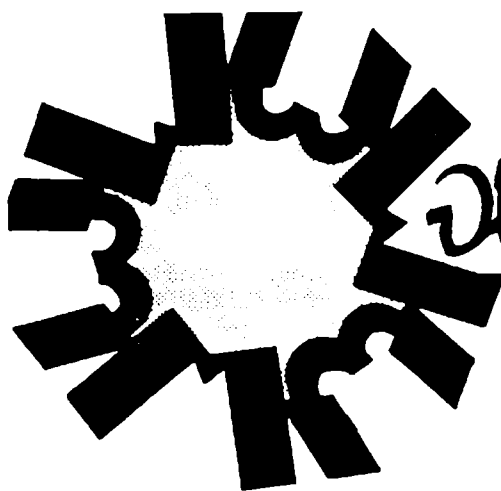
3-8 Членів Української Гельсінкської групи Марта НІКЛУСА і Віктораса ПЯТКУСА, а також і ще одного в'язня табору особливого режиму (прізвище невідоме) перевезли до Пермської тюрми. Причини невідомі.

3-9 Священника Української Католицької Церкви Михайла ВИННИЦЬКОГО ув'язнено в червні 1985 року не за "бродяжництво", як повідомляли дотепер, а за "зазіхання на особу і права громадян під виглядом виконання релігійних обрядів". Першу частину 10-ти річного терміну (5 р. табору суворого режиму) він відбуває в Тюменській області. Раніше він відбував ув'язнення за релігійну діяльність у 1950-1955, 1964-1968 і в 1975-1982 рр.

* СІЗО — слідчий ізолятор (тюрма)

** ПВР — Президія Верховної Ради

*** Психіатрична лікарня

КАЛЕЙДОСКОП

Життя

Упорядкувала ХРИСТИНА ГОДІВ-ЮЗИЧ

УССР

Україна. На березі річки Калки, біля села Анадоль Волковського району, археологічна експедиція, яка провадить розкопи пам'яток історії та культури в Донеччині, викрила у кургані поховання визначної половчанки. Збереглися рештки срібних та золотих браслетів, дзвіночків та намиста. Ця унікальна знахідка зберігається в археологічній колекції Донецького Університету.

Львів. Виставка присвячена 800-річчю визначної пам'ятки нашої літератури "Слово о полку Ігоревім", була влаштована у Львівському музеї українського мистецтва відділом археології Інституту Суспільних Наук. Близько 800 експонатів насвітлили епоху і культуру "Слова о полку Ігоревім". В одній із залів відтворено реконструкції окремих споруд літописного Галича, Судотворського двору, церкви Пантелеймона Успенського Собору 1157 року та інших пам'яток архітектури. Столицю Галицького князівства — Галич представляють фрагменти архітектурного декору монументального будівництва XII-XIII століть. У розділі "Художник і слово" знаходимо пам'ятки українського малярства XIV-XVI століть. Відбуваються щотижневі читання наукових праць, які показують невичерпну глибину цього твору та його історичне значення.

СРСР. Як коментує західня преса, у 1974 р. Галина Терешкова стала головою комітету, якого завданням було поліпшити становище жінок у СРСР і координувати відповідні дії в льокальній і регіональній площині. Терешкова була уповноваженою речницею советських жінок. Довідуємося з преси, що вона усунена тепер з тієї позиції.

Філіппіни — Маніла. Президент Філіппін Коразон Акіно великою більшістю голосів виграла вибори і одночасно затвердження нової конституції, яка дозволяє президентові Філіппін бути на тім пості 6

років. Перед нею багато пекучих справ як: переведення земельної реформи та поборювання правих прихильників попереднього президента Маркоса.

Німеччина — Мюнхен. 14-го грудня 1986 р. відбувся концерт співачки Оксани Савяк в українській катедрі в Мюнхені. Оксана Савяк постійно проживає у німецькому Фрайбурзі. У програму входило 14 колядок із Німеччини, Іспанії, Франції, Італії, Великобританії, Болгарії, Словаччини, Польщі, Болівії та 4 українські колядки. Акомпаньйатором був гітарист, який виконав також сольо прелюд із суїти Баха.

Оксана Савяк студіювала у Філядельфії та одержала стипендію Фулбрайта й Рокефелера на студії співу у Високій Музичній Школі у Фрайбурзі. Вона є лавреаткою музичного конкурсу у Женеві та має багато виступів у радіо та телебаченні в США і в Європі. Вона дала також ряд концертів клясичної та фолкльорної пісні у різних мовах у супроводі видатних піаністів, гітаристів та оркестри. Оксана є народжена в Галичині у Дрогобичі і в своїх концертах зазначає своє українське походження.

США — Вашингтон. Інна Меймен, дружина Наума Меймена ініціатора і активного члена Московської Гельсінкської групи померла тут у Вашингтоні 9-го лютого 1987 р. проживши 53 роки. Три тижні тому вона прибула до США діставши дозвіл на виїзд з Советського Союзу на лікування хвороби пістряка. Її чоловік не одержав дозволу на виїзд із нею. Американський Уряд домагається дозволу на виїзд з СРСР для Наума Меймана, щоб він міг узяти участь у похоронних відправах і жити з донькою, яка живе в США.

Вашінгтон. Цікава статистика.

Як інформує нас Статистичне бюро Цензусу Демографії з Вашингтону на 1987 рік, розводи, які загрожують половині подруж в Америці мають зменшитись у слідуючій декаді. Згідно зі статистичними даними Артур Нортон та Жан Мортон передбачують та пояснюють це так: Перше подружжя в пізнішому віці, більш реальний підхід до подружнього життя, та менше натиску на це життя.

Найбільше розводів було в 70 роках і вони досяг-

ЧИ ТРАДИЦІЇ МОЖНА РОЗДАВАТИ?

Нема хіба у нікого з нас найменшого сумніву, що ніодне свято в році не є так торжественне і повне наших питомених традицій як саме Великдень.

Бо хто ж із інших народів має і гагілки, і обливаний понеділок, і "проводи" і вкінці найважливіше — мистецтво писання писанок.

Правда, пишуть писанки також інші — але в них куди більше вони своєю технікою примітивні, а взорами дуже бідні. То ж сміло можемо сказати, що такої краси, такої символіки та довголітньої традиції, як наші писанки таки ніхто не має.

Такі думки насуваються нам із близькими святами Великодня, що принесуть нам знову як кожного року усі ті радісні і так близькі нашому серцю обряди і звичаї. Як звичайно, ми старші в'яжемо Великдень із численними споминами, "як це колись було" і передаємо їх як уміємо молодшому поколінню. Виходять із закутка шухляд чи полиць старі родинні приписи на "баби" та перекладанці, вивчає молодь гагілки, мандрується на "проводи" на кладовища але таки в першу чергу виходять на верх, десь дбайливо заховані писанки, а наші писанчарки довгими годинами розмальовують нові, що будуть прикрашувати великодні столи в українських родинях.

Писання писанок це справжнє мистецтво, а не лише традиція і тому мусимо особливо цінити тих, що його всеціло опанували. Наші писанчарки є у великій пошані в нашій спільноті, а вже зокрема серед жіноцтва. Де лише можливо отже стараємося, щоб вони це своє особливе мистецтво навчили молодших, щоб традиція писанчарства йшла у нас з роду в рід.

Але у тому намаганні здається, що ми посунулися тепер трохи за далеко. Бо горді з того, що українські писанки викликають захоплення справді у кож-

ного що їх побачить — ми захопили наші писанчарки навчати цього мистецтва всіх, хто тільки забажає. Відбуваються курси, покази писання писанок по різних містах, де є українські скупчення, продаються прибори до писання писанок із поясненнями в чужих мовах, заохочується чужинців використовувати українські писанки для своїх комерційних цілей.

У висліді маємо вже чужинки-писанчарки, що вимальовують не українські взори і добавляють до них чужі елементи, які не мають нічого спільного з нашою символікою писанки, бачимо прерізні комерційні оголошення з використанням наших писанок, як ось у рекламі на прибори до лазнички, читаємо про "українські писанки" там де їх справді нема.

І тому в цей передвеликодній час, ми ставимо собі питання чи можемо ми і чи доцільно так роздавати цю частину так дуже нашої народньої традиції чи не є вона скарбом, який можна і треба показувати але не розмінювати на хвилевий, дешевий ефект?

Скажуть наші читачки, що інші народи також роздають та ширять серед чужих свої традиції. Скаже хтось, що й ми вже дещо з тих чужих традицій навчилися та пристосували до нашого життя, як ось хоча б "День Подяки", чи "Гелловін", або "День серденька".

Так, але все це звичаї поверховні, загальні, які ніяк не мають ані символіки ані мистецької вартости.

А ми, що так далеко обкрадені із того, що в'яже нас із минулим, що дає силу вдержатися при своєму рідному кореневі, повинні таки особливо дорожити тим, що нам ще залишилося і принаймні самі не роздавати чужим наших нечисленних скарбів, які ми понесли зі собою у далекий світ. То ж передаваймо їх нашим дітям, а не чужим, для яких вони тільки ще одним засобом комерційности, оригінальності чи тільки забавою.

О-КА

нули найвищий рівень. Відтепер себто від 1987 р. розводи будуть зменшуватись до 2000 року. Згідно зі статистикою та передбаченням Нортон багато буде неодружених самітніх осіб. Науковці — статисти передбачують, що процент зросту неодружених підніметься з 5 процентів до 15.

Молоді пари одружуються в старшому віці, як колись, вони закінчують каледж, досягають кар'єру, особисту сильнішу фінансову базу, а тоді щойно одружуються. Ці пари є тоді професійно, економічно та ментально-емоційно приготовані до подружнього життя.

Нортон доказує, що розводи зменшуються з хронологічним віком молодої пари, тут він виготовляє певну статистичну формулу а саме: вік подружжя — менший процент розводу. Жінки тепер одружуються в 23.3 роки а мужчини 25.8 — це є 2-3 роки пізніше як у попередній декаді.

Нортон передбачує, що вік одруження буде підноситись у слідуючих роках.

Як повідомляють "Вісті з України" ч. 4 з січня 1987 р., у Києві відбулось організаційне засідання республіканської Ради жінок. На ньому обрано президію ради. Головою республіканської Ради жінок обрано заступника Голови Ради Міністрів УРСР М.А. Орлик, заступниками голови — секретаря Укрпрофради С.С. Євтушенко і ткалю Дарницького шовкового комбінату З. І. Ковшову, відповідальним секретарем — Г.А. Литвинову.

В організаційному засіданні республіканської Ради жінок взяли участь: член Політбюро ЦК Компартії України, Голова Президії Верховної Ради УРСР В.С. Шевченко, кандидат у члени Політбюро, секретар ЦК Компартії України В.А. Івашко.

У РІЧНИЦЮ СМЕРТИ ЮЛІЯНИ РАТИЧ

У дощевий, похмурий день на шляху між Франкфуртом і Марбургом в Німеччині, згинула в автомобільовому випадку молода Юліяна Ратич.

Смерть завжди страшна, особливо для тих, хто остається в живих і боліє над розлукою з близькими. Але трагічна, несподівана, аж неправдоподібно вістка про відхід у Вічність молодої, надійної, усіма любленої особи, це удар з яким важко погодитися не тільки найближчим, рідним, але і приятелям, товаришам та знайомим.

Життєвий шлях людини можна міряти не тільки роками, часом, але теж змістом яким заповнила його людина. Коротке життя Юліяни відзначалося активністю, досягненнями в науці, зацікавленнями.

Зростала вона у родині, в якій наука, любов і труд для батьківщини були традицією з покоління в покоління. Була єдиною дочкою д-р Іванни з Мірчуків і д-ра Олега Ратичів.

Середню школу Rutgers Preparatory School закінчила "cum laude". Одержала теж нагороду-відзначення, що його признавали кожного року учениці, яка зразково сповняє ідеали цієї школи.

Опісля студювала Юліяна від 1977 р. мікробіологію і германістику в Ратгерському Університеті, закінчила ці факультети з відзначенням у 1981 р. В часі студій була декілька разів вписана на листі декана. Була членом Phi Sigma Iota Національного Почесного Товариства Чужих Мов та Delta Phi Alpha, Національного Німецького Почесного Товариства.

Рівночасно зі студіями у згаданих школах та Університеті, Юліяна була ученицею Шкіл Українознавства в Нью-Бронсвік і Бавнд-Бруку. Літом 1977 р. виступала курс української літератури в Гарварді, Кембрідж, а в 1978 р. курс німецької літератури в Університеті в Констанці, Німеччина. Наступного літа 1979 р. перейшла курс історії мистецтва, пов'язаний з подорожжю по Європі. Літо 1980 р. призначила на курс і досліді в Інституті Мікробіології Ваксмана.

Цей сухий перелік її шкіл, студій, курсів вказує на широкий вахляр зацікавлень Юліяни. При тому бере вона участь у діяльності різних організацій.

Передусім від ранніх років життя вона пластунка. Спершу членка гуртка "Ластівки", учасниця численних пластових таборів в тому нелегкого табору "Школа Булавних" у 1976 р. Як старша пластунка стала вона членкою 8-го куреня УСП "Чортополохи".

В часі студій була редакторкою Ратгерського видання "Таргум" (Targum), працювала часто як доброволець в "швидкій допомозі" (Emergencу Room Volunteer) шпиталю Мідльсекс Каунті. Брала активну участь у діяльності Ратгерського Клубу Українських Студентів де виконувала обов'язки секретаря в 1978/79 р., а заступника голови 1979/80 р. В 1979/81 р. була пресовим секретарем СУСТА.

В грудні 1983 р. стала вільною членкою СУА.

В 1981 р. працювала як практикантка в Американському Відділі Гехста, а від 1981-1986 р. у фірмі Гехст і Бегрінг в Німеччині. Мала там відповідальне завдання вияснювати у різних країнах світу діяння і спосіб застосування продукту цієї компанії.

Корпорація Гехста зложила у пам'ять покійної жертву, яка стала основою "Меморіального Фонду

Юліяна Ратич. Juliana Ratych.

Юліяни Ратич" при Ратгерському Університеті. Відсотки з цього фонду будуть кожного року призначені на стипендії для студентів передусім із студій подвійних предметів германістики і точних наук.

На всіх етапах свого життя, в школі, університеті, товариствах, у професійній праці Юліяна Ратич здобувала собі приятель і любов. Вістка про її смерть глибоко заторкнула всіх хто її знав, а в серцях багатьох осталося назавжди почуття жалю і пустки, яку нелегко заповнити.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшла у Вічність 5-го березня 1986 року наша Найдорожча Донька бл.п. **Юліяна Марія Ратич.**

Цією дорогою висловлюємо нашу щирю подяку Родині, Приятелям та всім тим, які своїми молитвами й участю в заупокійних відправах віддали останню прислугу Покійній, а нам у нашому горю, висловили співчуття та були думками з нами в цей страшний для нас час.

Складаємо щиросердечну подяку нашому парохві Всеч. о. Павлові Лабінському за похоронні відправи та відпровадження тлінних останків на цвинтар св. Петра в Нью-Бронсвік.

Сердечно дякуємо всім жертводавцям на Служби Божі за спокій душі Покійної та на добродійні-пропам'ятні цілі — як Український Музей в Нью-Йорку, Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", пресові фонди Пласту, Церкву Пр. Діви Марії, Церкву в Люрді, УВУ, НТШ, Український Науковий Інститут при Гарварді, Патріярший Фонд і Пропам'ятний Фонд Юліяни Ратич при Ратгерс університеті.

Хай Всевишній та милосердний Господь винагородить усіх Вас обильними ласками. З цієї нагоди складаємо 100.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Іванна і Олег Ратичі

ЖРЕКИНІ УКРАЇНСЬКОЇ ПИСАНКИ

Зі справжньою радістю треба привітати дві нещодавні появи на українському так званому книжковому ринку, якими можна тільки гордитися та дякувати тим, що причинилися до їх видання.

Оба видання хоча в інакший спосіб але збагатили нашу літературу про українські писанки та ще раз виказали цілу їхню красу та мистецтво.

Перша з них появилася ще в 1985 році у Торонто та автором її відома широко писанчарка і знавець символіки української писанки **Одарка Онищук**. Саме під знаком цієї символіки зложена книжка, що має і назву "**Символіка української писанки**". Книжка видана дбайливо під редакцією д-ра Богдана Стебельського та з його вступним словом, з кольоровими таблицями, дає перегляд писанок усіх областей України з відповідними поясненнями та вказівками авторки, яка ціле своє життя посвятила цьому виїмково важкому народньому мистецтву. Находимо також у книжці карту України виконану Олександром Гордієнком, на якій зазначені усі місця де писали наші писанки.

Авторка обговорює писанки за окремими культурними областями, звертаючи особливу увагу на символічне значіння їхнього рисунку, красок та узорів. Тому кожний читач може з цієї книжки навчитися дуже багато та глибше зрозуміти це наше надзвичайне мистецтво та його пов'язаність із українським народом.

Поодинокі короткі розділи про писанки різних областей попереджує резюме авторки про символізм писанки, яке вміщене також у перекладах англійською та французькою мовами. При кінці находимо ще і багату бібліографію. Технічне оформлення цієї виїмкової книжки виконала Таня Онищук, а фотографії Адриян Броварний і Іван Геречка.

"Символіка української писанки" це найкращий подарунок, що його можна дати з приводу Великодня і настільна книга, яка повинна знайти дорогу до кожної української родини. Її ціна 25 дол. американських а 29,50 канадських доларів і можна замовляти у авторки:

"**Великодній передзвін**" — писанки і поезії **Оксани Лятуринської** — це книжечка, яка появилася в перших місяцях 1987 року, лучить собою два мистецтва, яким віддала душу і сили наша поетка, а це віршування і писанкарство. Книжка видана Організацією Українок Канади ім. Ольги Басараб, Відділ Торонто на 83 сторінках містить поезії О. Лятуринської отримані з вибором писаних нею найкращих писанок сфотографованих по-мистецьки мисткинею і письменницею Лідою Палій із допомогою Адрияна Броварного. Виконання цих фотографій у кольорах на відповідному тлі трави, листків чи пільних квітів

— це естетична насолода для читача, яка мусить захопити своєю виїмковою красою. Це видання то збірна праця цілої групи звеличників покійної нашої мисткині та вислід їхнього ентузіязму до цього діла. У ній отже находимо спогад про мисткиню-поетку пера її приятельки Оксани Соловій і статтю про писанки О. Лятуринської, Оксани Бризгун-Соколик, яка завідує її збіркою.

Естетично і високомистецько видана книжка, на доброму папері, а з тим із знаменито відданими світлинами має ще і статтю самої О. Лятуринської про писанку та переклад її англійською мовою Ганни Мазуренко. У цьому справді люксовому виданні допомогло фінансово міністерство громадянства і культури Онтарійського Уряду, а в редакційній колегії були: Оксана Бризгун-Соколик, Ніна Мудрик-Мриц і Оксана Соловей. Координатором видання була Марія Сирота, її ціна 20 ам. дол.

Як бачимо книжка ця — це збірна праця наших жінок і честь їм та слава, що принесли нам таке рідкісно мистецьке видання, яке мусить викликати справжню насолоду серед читачів, а зокрема серед любителів чистого незіпсованого писанкарського мистецтва. В одному з листів мисткині до Оксани Бризгун-Соколик пише вона: "...Я люблю писанку і взялась, щоб врятувати її від зведення на пусту декорацію та техніку. Та треба б тепер писати про неї більше, ніж пишуть наші популяризатори..."

Це глибоке бажання покійної мисткині виповнило тепер оці дві книжки про писанку, що появилися в Канаді завдяки праці і захопленні звеличниць того неоціненого українського народнього мистецтва.

О. Кузьмович

ЛІНА КОСТЕНКО ДІСТАЛА ДЕРЖАВНУ ПРЕМІЮ ІМЕНЕМ ШЕВЧЕНКА

Українські радянські газети з 8-го березня 1987 р. надрукували постанову Центрального Комітету Компартії України і Ради Міністрів Української РСР про присудження Державних Премій Української РСР імені Т.Г. Шевченка в галузі літератури, журналістики, мистецтва і архітектури 1987 року.

Премію в галузі літератури признано Ліні Костенко за історичний роман у віршах "Маруся Чурай" і збірку поезій "Неповторність".

Радіємо відзначенню талановитої і чесної поетеси, яку гаряче люблять читачі і в Україні і поза її межами. В наступному числі більше про авторку рядків:

Що доля нелегка, — в цім користь і своя є.
Блаженний сон душі мистецтву не сприяє.

"ПЛАЧ ЯРОСЛАВНИ"

В СЛОВІ ПРО ІГОРІВ ПОХІД

До найкращих частин "Слова про Ігорів похід", у якій автор передав подію високомайстерними поетичними образами належить "Плач Ярославни", де Ігорова дружина, дочка галицького князя Ярослава Осмомисла, у своєму плачі-проханні закликає три елементи природи — вітер, воду (Дніпро) і сонце, щоб вони допомогли Ігорові вирватися з неволі. Це зовсім в дусі подібних народних закликань. І наче як

вслід того закликання, поет переходить до опису втечі Ігоря, теж високопоетичного, де сама природа допомагає йому вирватися з полону, перетворюючи його в птахів і звірів. Пов'язання реального з нереальним це власне і є одним із засобів великої поезії.

Поданий тут переспів з мови староукраїнської на сучасну належить перу *Святослава Гординського*.

На Дунаї Ярославна затужена кличе,
Зозулею самотньою уранці якиче:
"Зозулею полечу я, каже, по Дунаю
І рукавець свій бобрянний в Каялі вмачаю
І князеві обітру я криваві рани
На потужнім його тілі".

У Путивлі рано
в горі на заборолі плаче Ярославна:
— "О ти вітре, мій вітриле! Господине славний!
Чому вієш так насильно? Чом, невтомнокрилий,
На мойого лада воїв сиплеш хинські стріли?
Мало ж тобі повівати в підхмарнім просторі,
Гойдаючи кораблями на синьому морі?
Чом ти радощі розвіяв мої по ковиллі?"

Ярославна рано плаче на мурі в Путивлі:
"О Дніпре мій, Словутичу! Крізь гори камінні
Шлях пробив ти в половецькій далекій країні,
Ти на собі гойдав еси човни Святослава,
Як на полки Коб'якові рушала виправа:
Прилелій же, господине, і лада до мене,
Щоб я вранці сліз на море не слала даремне!"

Ярославна рано плаче на мурі в Путивлі:
— "Сонце світле, тресвітле! Всім тепле і миле!
Господине, чом простер ти еси без пощади
Промені свої гарячі на воїнів лада?
Луки в полі їм безводнім спрагою стягнулись,
Ще й тугою великою заткав ти їм тули!"

Приснуло опівніч море,
Млою йдуть смерчі таємно,
Ігорові Бог говорить
Про шляхи у Руську землю
До вітцівського престолу
Злотокованого, з краю
Половецького. Навколо
Зорі вечора згасають...
Ігор спить, — не спить — безсонно
Мчить думками по безмір'ї,
Степ з великого він Дону
До Дінця малого мірить.
Кінь опівночі... Озався
Свист Овлура — князя кличе
З-за ріки, щоб той збирався:
Час тікати, швидше, швидше!

Крикнуло. Земля нежданно
Задудніла, трав безмежжя
Зашуміло і поганих
Половчан зірвались вежі.
А князь Ігор горностаєм
В комиші поскочив звинно,
Білим гоголем злітає,
На коня швидкого кинувсь...
З нього скочив босим вовком
На дінецький луг, а потім
Попід імлами високо
Соколиним лине льотом...

.....

800-літній ювілей

ОЛЕКСАНДРА КОПАЧ

"Слова про Ігорів похід"

"Слово про Ігорів похід" — це прекрасний твір української літератури, належить він до перлин творчості цілого світу. За словами історика літератури Миколи Гнатишака це "єдиний у своїм роді на цілий світ поетичний пам'ятник стародавньої лицарської епіки". З часів середньовіччя побіч "Слова" знані ще "Пісня про Ролянда", французький епос, та "Ель Сід", еспанський лицарський твір. Кожний із цих епосів віддзеркалює духовість свого народу і боротьбу з ворогами.

"Слово про Ігорів похід" зображує боротьбу українського народу за цілість і безпеку нашої держави, що звалась тоді Русь, або Руська Земля. Постійні напади різних орд зі Сходу загрожували існуванню

цієї держави. Війни зі "степом" уже в той час тривали близько 500 літ. Виснажували вони навіть таку могутню державу, якою була в часах середньовіччя Україна.

У "Слові" розгортаються перед читачем картини походу і битви з половцями князя Ігоря і трьох інших членів його роду. Перша битва закінчилась великою перемогою Ігоря. Та в другій князь, загнавшись задалеко в землю половецьку, потерпів поразку. У центральній частині "Слова" зображений тодішній король України Святослав III Грізний у своєму замку в Києві, в оточенні бояр і дружинників. З його уст чуємо докори князям, що пішли в похід на половців, пішли бо самі, не повідомивши його, тому тільки, що

ІРИНЕЙ ВЕРЕС

ПОЕТ — МИСТЕЦЬ

Святославі Гординському

Поетом бути — це велика річ:
уміти треба вірші укладати
і передбачувати точні дати
для нерозгаданих далеких стріч;

із всесвітами бути віч-на-віч,
відвідувати космосу палати
й уміти в дальніх зорях розпізнати,
куди показує Велика Ніч.

Трудніша роля — це поет-мистець:
він мусить жить у світі барв і ліній
та й у реальності непевній, тлінній

до верховин мистецтва навпростець
щодня виходити по путі змінній,
хоч знає: все зведеться нанівець.

прагнули слави. Не дбали про загальне добро держави. А через свою поразку напустили знов ворогів, що їх він був недавно підкорив. Тож треба знов збиратись у похід, володар звертається до всіх удільних князів з закликом вирушити на половців, об'єднавши всю військову силу. Автор закінчує свій твір поверненням князя Ігоря з полону і прославлянням хороброї дружини.

Похід князя Ігоря відбувся на весні 1185 р. Автор, сучасник подій, глибоко перейнятий цим нещастям, незгодою князів, звертає увагу своїх земляків на konieczність об'єднувати всі сили під одним проводом для добра держави, чи як він каже "За Землю Руську, за віру християнську, за прадідну славу". Ці невмирущі, вічно актуальні кличі наших давніх предків передає геніальний поет і нам, і дальшим поколінням українського народу. Добро Української Держави наша мета і ціль. І ця ідея вічна в усіх часах. Геніальність автора ще й в тому, що він зумів об'єднати і представити в цьому творі всю Україну-Русь географічно, себто всі наші етнографічні землі та об'єднати історично, себто давні і сучасні йому історичні події. Ця риса притаманна тільки наймодернішим літературним творам нашого часу.

У творі подивляємо природу України, бачимо старовинні городи, не тільки Київ, стрінемо наших предків князів, лицарів-бояр, дружинників і прекрасну Ярославну, і понад усе відчуємо духовість української нації.

Хто ж був цей геніальний автор "Слова"? Не знаємо його імені. Учені висувають різні здогади, між ними говорять про князя Володимира, сина Ярослава Осмомисла з Галича. А Осмомисл, про якого автор згадує як живого, помер 1-го жовтня 1187 р. Тож до тої пори написане було "Слово" і тепер святкуємо 800-літній Ювілей. *Докінчення на стор. 22*

Едвард Козак — ЕКО. Святослав Гординський. Карикатура.
Edward Kozak — Sviatoslav Hordynsky

СВЯТОСЛАВ ГОРДИНСЬКИЙ — ПОЕТ І МИСТЕЦЬ

Юрій Святослав Гординський народився 30 грудня 1906 року в сім'ї відомого літературознавця і педагога д-ра Ярослава Гординського й Олени з Бірчаків (сестри письменника-молодомузівця Володимира Бірчака) в місті Коломиї, де його батько в той час був учителем у місцевій гімназії. Виростав і виховувався Святослав Гординський у Львові, де закінчив науку в українській академічній гімназії і почав студії малярства у школі Олекси Новаківського, що була у Львові своєрідною "мистецькою академією", в роках 1924-1928. В 1929 році виїхав на студії до Парижа і там вчився в Академії Жупієна, а далі в Модерній Академії Фернанда Леже, спеціалізуючись у модерному малярстві і графіці. Повернувшись до Львова, почав свою мистецьку діяльність, головню в ділянці книжкової графіки, а при цьому був головним мотором організування мистецьких виставок, як і співзасновником Асоціації Незалежних Українських Мистців (АНУМ), організації, яка відіграла поважну ролю в пропагуванні українського мистецтва; влаштувала 13 збірних та індивідуальних виставок, видавала часопис "Мистецтво" (1932-37), як і випустила друком монографії про мистців Сахновську, Андрієнка, Кульчицьку,

Докінчення на стор. 16

Гришенка, Глуценка, Геца і збірник "Екслібрис". Святослав Гординський повернувся з Парижа не тільки вишколеним мистцем, але й дозрілим поетом. В Парижі він зглибив поетичну мову французького Парнасу, пізнав модерну поезію, що її репрезентували такі майстри, як Верлен, Бодлер, Рембо, Аполінер і інші французькі поети. В 1933 році вийшла збірка поезій Гординського "Барви і лінії", що її критика прийняла з захопленням, а головний оракул від літератури у Львові Михайло Рудницький так і вигукнув: "маємо нового поета". То ж побіч мистецької діяльності Гординський став активний в літературному житті. Про його поетичну діяльність говорять видані книжки, а саме: "Буруни" (1936), "Слово на каменях" (1937), "Сновидів" (1938), "Вітер над полями" (1938), "Легенди гір" (1939), "Сім літ" (1939). Ця активність в поезії це вияв поетичного темпераменту, як і намагання віддати свій талант і труд для своєї країни. Гординський перебрав теж редагування єдиного в той час літературного двотижневика "Назустріч", що сприяв розвоєві української літератури й її зв'язкам з західним літературним світом. Війна примусила Гординського покинути рідну землю. На чужині він продовжує свою широку діяльність як поет і мистець, а теж як літературознавець і мистецтвознавець. В Німеччині вийшли друком "Вибрані поезії" Гординського в 1944 році, а в 1947 нова збірка поезій з тематикою воєнних переживань "Вогнем і смерчем". Гординський багато перекладає з західно-європейської поезії, головню французької, німецької, італійської й англійської. Він автор добірної антології "Поети Заходу", що вийшла друком в Нью-Йорку в 1962 році, як і повного видання творів французького

поета Ф. Війона в українському перекладі. Гординський присвятив багато уваги українському давньому епосові "Слову про Ігорів похід"; за його редакцією вийшло у Філадельфії в 1950 році ювілейне видання "Слова" в його поетичному переспіві та й із добіркою дослідних статей. В 1970 році вийшла друком історична поема Кіндрата Рилєєва "Войнаровський" в перекладі Гординського. Святослав Гординський теж автор багатьох праць з мистецтвознавства, між ними монографії "Шевченко — маляр", (1942), "Павло Ковжун" (1943), "Крук, Павло, Мухин" (1947), та великої монографії про українську ікону. В останніх роках він присвятив багато праці розмалюванню церков в традиційному стилі в Європі, Америці і навіть Австралії. Мистець-ерудит і поет високих досягнень, Гординський займає передове місце в сьогочасному культурному процесі. До його думки у справах літератури і мистецтва прислухаються і старші і молодші творці, він співробітник української енциклопедії. Він великою увагою наділює працю молодих: не відмовляючись від поради і допомоги. Він автор деяких підручників з ділянки поезики.

Теж і в організаційній праці Гординський активний і живий; він член засновник Об'єднання Українських Письменників "Слово", довголітній член Президії Об'єднання та постійний член редакційної колегії збірника "Слово", в якому від самих початків відповідає за поезію. Він теж і член Об'єднання Українських Мистців і деякий час очолював цю мистецьку організацію.

(om)

ЕКЗЕКУТИВНА СЕКРЕТАРКА НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ ЖІНОК США ВІДВІДАЛА КАНЦЕЛЯРІЮ СУА

Меріnell Салліван, екзекутивна секретарка Національної Ради Жінок США, у розмові з Іриною Куровицькою, відпоручницею СУА до НРЖ США, висловила бажання відвідати канцелярію Союзу Українок Америки. Своє бажання мотивувала тим, що СУА полагоджує всі справи, які відносяться до НРЖ США, дуже точно і професійно й тому вона хотіла б бачити, як виглядає канцелярія СУА і праця в ній.

Екзекутива радо погодилася і М. Салліван прибула в ранніх годинах 13-го лютого ц.р. до канцелярії СУА. Вона провела розмову з персоналом канцелярії, але найбільше уваги присвятила фінансовому діловодству. Вона завдала цілий ряд питань скарбничці Ірині Комар. Її цікавило, як вона вписує в плати членок, в плати від Відділів, як зберігає прилоги і як довго, як провадить картотеку окремих фондів. Хотіла теж знати чи Відділи дальше піддержують Український Музей, а якщо так чи в плати переходять через касу СУА. На всі питання вона одержала вичерпні відповіді. У висліді розмови М. Салліван підкреслила, що СУА веде своє діловодство дуже справно і точно — за її словами — найкраще з усіх

складових організацій Національної Ради Жінок США.

При тому, в розмові, вона з приємністю згадала її попередні зустрічі на терені СУА, відмічення 50-ліття першого українського жіночого Конгресу в Америці, відвідини Українського Музею, участь в полуденку ХХ Конвенції СУА, а останньо зустрічі з делегацією СУА в Лондоні, Англія під час 24-ої Міжнародньої Жіночої Ради.

Крім пань, працівниць канцелярії СУА Омеляни Рогожі, Наталії Думи, Ірини Комар і Елізи Панчак, присутня під час згаданих відвідин була теж Ірина Куровицька, відпоручниця СУА до НРЖ США.

Шановні і Дорогі Передплатники "Нашого Життя"!

Спізнена доставка "Нашого Життя" спричинена частинно зміною компюторової системи адресування і висилки журналу. Надіємося, що в скорому часі вдасться наладрнати цю справу.

Просимо вирозуміння і терпеливості.

Редакція і Адміністрація

ПОДЯКА:

Старанням 28-го Відділу СУА, а зокрема його голови Надії Бігун, 7-го грудня, 1986 року відзначено бенкетом в Народньому Домі, Ірвінгтон, Нью-Джерсі моє 80-ліття.

Моїм приємним обов'язком є подякувати найперше 28-му Відділові СУА в Ньюарку-Ірвінгтоні за таке гарне zorganizування цього мого свята. Моя найсердечніша подяка Блаженнішому Патріархові Кардиналові Мирославові Іванові за прислане архиєрейське благословення, а також Всечеснішому о. парохіві М. Кучмякові за відчитання архиєрейського благословення від Преосвященнішого Митрополита Стефана.

За привіти, датки на культурні цілі, квіти, дарунки щиро дякую Екзекутиві СУА, Окружній Управі СУА Нью-Джерсі і її Відділам, о. Панасюкові, парохіві Випані та присутнім представникам організацій і товариств, родині й приятелям, а головним чином д-рові Богданові і Лізі Казимира аж з далекої Ріджайни в Канаді і приватним особам.

Моя особлива подяка Славі Олесницькій за відчитання змістовного реферату, мисткиням нашого Відділу, а саме: письменниці Ірені Дибко-Филипчак за виголошення присвяченого мені вірша п.з. "Людина", Іванні Кононів, Валі Калин-Магмет, проф. Таїсі Богданській за їх чудовий виступ, який уприємнив це свято.

Приємно було мені прочитати в часописах "Свобода" й "Америка" допис пресової референтки 28-го Відділу Марії Храпливої, за що їй складаю щирю подяку.

З цієї нагоди я пожертвувала 200.00 дол. на Суспільну Опіку СУА (Фонд "Бабусі") через 28-ий Відділ і посилаю 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

З товариським привітом і пошаною,
Ольга Муссаковська

Докінчення: ВИХОВНІ ТЕМИ

Мим цього не виконувати. **НИКОЛИ НЕ МІШАТИ МОВ.** Ніколи, серед українців, не вживати **між собою чи з дітьми** іншої мови — тоді діти поміж братами /сестрами і до батьків — також будуть завжди так говорити.

П: А до інших?

В: До інших — залежатиме від певності й рівня знання/вживання мови тих інших. Молоді легко і швидко це вичувають. З одними вони будуть вживати виключно українську мову, з іншими будуть мішати, а з іншими взагалі не будуть вживати. Це може не дуже логічно, але так у ділі виходить.

Щиро дякуємо за ваш час, за те, що поділилися з нами вашими поглядами, досвідом та порадами в виховних питаннях. Нашу розмову продовжуватимемо з вашими дітьми. Цікаво буде почути також і їхні думки, почування та переживання під час їхнього росту та розвитку на людину вільного світу, але з українською душею.

Інтерв'ю перевела Любомира Крупа

ЧИ ЧУЛИ ВИ СПІВ ПТАШАТ?

Чи чули Ви, що ранньою весною 1986 року у містечку Йонкерсі, народилося одинадцять пташенят. Їх рід — українські пташенята при Пласті. Їх вигривала у теплі два роки світличка СУА при 119-ім Відділі.

Вкінці настав час спробувати їм своїх крильця. По немалих зусиллях, знайшлась пластунка юначка Леся Шавельс, яка щосуботи, до кінця травня 1986 стрічалась зі своїми пташенятами і дбайливо приготувляла їх на ще важніший крок, стати пластункою, пластуном.

Завжди ненаситні пташенята відчиняли широко свої дзьобики і співали привіт весні "Куку, куку, чути в ліску..." як також виробляли свої м'язи в навчанні народніх танків. Пані Ольга Рудик привчала наших пташат, вміло виконувати народні танці, вже по пластових сходинах.

Свій перший деб'ют як "Проліски" і пластові пташенята мали вони у найкраще свято — в "День Матері" 1986-го року.

"День Матері" відбувся в нашій церковній залі при Церкві Св. Архангела Михаїла, зараз після співаної Служби Божої, при участі численної публіки. Цю вдалу імпрезу zorganizував СУМ і запросив до співучасті світличку при 119-му Відділі СУА, пластових пташенят і учнів школи при церкві св. Михаїла в Йонкерсі, які своїми оригінальними і неповторними танцями дуже розвеселили публіку.

Діти при світличці виступили з віршиком "Матінці" — І. Савицької і піснею "Казала мені мати". До цього виступу приготували дітей учительки світлички Ольга Рудик і Христя Соневицька.

На закінчення програми всі діти спільно, незалежно до якої організації вони б не належали заспівали пісню "Мамине Свято" і вручили своїй мамі гвоздик, про що вже подбали організатори того свята — СУМ. Цей День Матері показав, яка гарна співпраця є між організаціями, "тут у нашому куточку".

Христя Соневицька

Просимо Шановних Передплатників, які одержали по два примірники "Нашого Життя", повідомити про це Адміністрацію, щоб ми могли виправити цю компютерову помилку на майбутнє.

Адміністрація

ТАРАС ШЕВЧЕНКО

Тарас Шевченко. Джангліс-агач. Папір, акварель. 1848 р.

Taras Shevchenko. Janghiz-Agatsch. Water color on paper. 1848.

Тарас Шевченко. Комора в Потоках. Папір, акварель. 1945 р.

Taras Shevchenko. A Barn in Potoki. Water color on paper. 1845.

Тарас Шевченко. У Києві. Папір, офорт. 1844 р.

Taras Shevchenko. In Kiev. Etching. 1844.

МАЛЯР

Тарас Шевченко. Старости. Папір, офорт, 1844 р.

Taras Shevchenko. The Match-Makers. Etching. 1844.

Тарас Шевченко. Будинок І.П. Котляревського в Полтаві. Папір, акварель. 1845 р.

Taras Shevchenko. Home of I.P. Kotlyarevsky in Poltava. Water color on paper. 1845.

Тарас Шевченко. Аскольдова могила. Папір, сепія, акварель. 1846 р.

Taras Shevchenko. Askold's Tomb. Sepia, water color on paper. 1846.

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL. XLIV

БЕРЕЗЕНЬ 1987

Editor: Marta Baczynsky

VASYL' STUS (1938-1985)

Summon the lion within you and fathom
The endless walls within the endless rage
When ice-clad cries roar from corner to corner.
Summon the lion within you and bellow.
Let the black clawing roar surround
This universal enclosure, leading your mind
Into a fairy glade where memories prickle
like awns.

Where the years are burnt stubble
And where your woes, insatiable hyenas,
Sharpen their fangs and claws for you.
Summon the lion within you and rage
Among the bolts, bars, and locks:
The world is flowering with stubble
And barbed wire.

Hide within the cooper mountain,
Conceal the arrogant blue.
A shadow trumpets above me,
And a shadow fill in every step.
Hide within the horizon's oboes
And whisper: I am still alive.
A thunder of resurrection on the mountain
Is being announced for me.
Smash your fists against despair,
Hiding within the copper mountain.

That memory: of nightfall, wind and grief
the youthful and intrusive body entered
the doorway, flung a robe in haste across
the backrest of a chair then delicately
went up and up and up the mortal eyepiece
until a keening rose above the roof.
The window's big and blue. The yellow shutters
are negligently drawn. The table's black
and cowering. The glass on it is trembling,
the sides are thin and resonant. It's time
to near, to plunge into the tautened fire
the whitened candlestick has finely forged.
Allure me, yes, alveolus, allure me
to distant shores to which I sail and sail
and sail but never can attain, for I am
transported by the senseless surge of time.
Only that nightfall and the wind and grief
and you, like clottings of a youthful clamor —
all scintillate beneath the midnight sun
and keep me from returning to stillness.

(translated by Marco Carynnyk)

Poems reprinted through curtesy of Trident Research International, NY, NY. Poems were published in *Focus On Ukraine, Digest of the Soviet Press*, December 1985.

Vasyl' Stus was born in 1938 near Vinnytsia. He was a sympathizer of the dissident movement, and arrested for the first time in 1972, at the age of 34. After nine months of imprisonment and interrogation in Kiev, he was sent to the Mordovian camps for 5 years. He lived in exile in Kolyma from 1977. Released in 1979, he was arrested again in 1980 and sentenced to prison for 15 years. He died on September 4, 1985 without hope of ever returning to freedom.

On January 21, 1987 the *Union Favoring International Solidarity*, based in Hamburg, West Germany, sponsored a program dedicated to the memory and creativity of Vasyl Stus. In her opening remarks, Gella Jurgens, a member of the Union, reflected upon the harsh fate of Ukrainian writers and cultural activists in Ukraine who

felt it was their duty to try to save Ukrainian language and culture from the encroaching russification. The speaker underlined Stus' uncompromising position on all official rules within the Soviet system which negated human rights and the constitution.

Dr. E. Wolfheim, a noted Slavic scholar, addressed the creativity of the poet. She spoke about the universality of his message and said that the strength of his expressions is so powerful, they loose nothing in German translation.

A collection of Vasyl' Stus' poems (about 120) from his last collection of poetry *Palimpsests*, will be published in German at the end of this year. (A complete and detailed article on this subject, in Ukrainian, appears in this issue of OUR LIFE).

CHAMPION OF WOMEN'S ART

Names such as Rembrandt or Picasso are familiar to art connoisseurs as well as amateur enthusiasts. But mention Harriet Campbell Foss or Lavinia Fontana, and one is greeted with blank stares. These too, are painters, excellent ones, only they are women and until very recently their work and the knowledge about them was relegated to obscurity.

In April of this year the whole concept of women in the arts will enter a new phase of existence, due to the opening of the National Museum of Women in the Arts in Washington, D.C. The institution, probably the only one of its kind in the world, according to the American Association of Museums, will be devoted to presenting and preserving art by women.

The moving force and founder of this ingenious project is Wilhelmina Cole Holladay, noted art patron, art collector and socialite. Mrs. Holladay's original collection of more than 300 paintings and sculptures spanning four centuries of creative work by women in Europe and America, forms the nucleus of the Museum's collection. (To date the collection has doubled, thanks to gifts and recent acquisitions.)

Almost 18 years ago Billie (affectionally called by her friends) Holladay and her husband, on one of their frequent trips abroad, admired paintings by a Flemish artist Clara Peeters, found both in Prado and Austria's National Museum. Upon returning home, Mrs. Holladay was surprised to find no mention of the artist in any art reference books. As a matter of fact no women artists were included in these volumes. This state of events peaked her interest and the obvious omission of women artists intrigued her. Hence, the Holladays decided to fill in this gap by becoming serious collectors of art created by women.

The idea for a museum was born when the Holladays realized that their unique collection needed a showcase. In an interview published in *The National Museum of Women's Art Newsletter*, Billie Holladay explained the process of events. "At first, we thought we would distribute our collection to schools and museums. But an important professional in the art world who had helped us, suggested that we keep it together and give it as the seed from which a museum might grow."

Since 1981 Mrs. Holladay became totally committed to the task of creating a national institution. She has since raised almost \$15 million, purchased a building (the former Masonic Temple) in a prestigious Washington neighborhood, within walking distance of the White House, recruited over 100 corporate contributors, drew a membership of over 50,000 and selected a staff of professionals to run the museum. Her single minded devotion to the success of the project, her enthusiasm and tireless efforts on its behalf are noteworthy and admirable.

*The National Museum of Women in the Arts Washington, D.C.
Національний Музей Жінок в Мистецтві. Вашингтон.*

"Few people are aware of what women have contributed to the history of art. They may know that Marie Antoinette's court painter was a woman by the name of Elizabeth Vigee-LeBrun, but how many know that Maria Sibylla Merian went to South America to record and illustrate new botanical specimens 100 years before Darwin." Mrs. Holladay feels that the Museum will herald a new era in the appreciation of the process of creativity. "The Museum will recognize women's contributions to the cultural life of their society. It will not only raise the stature of all women artists, but will be a place to see and study women's contributions in other areas over the centuries."

In addition to the art collection, the Museum will contain archives of original documents relating to the personal lives of the women artists, as well as a library for the use of students and scholars. Also, according to Mrs. Holladay, the Museum plans to organize temporary and travelling exhibits "not only in painting, but in all art forms in which women have contributed to our social fabric — embroidery, lacemaking, quilting, pottery, fashion and jewelry design — the works of our own Southwest Indian women and the basketry of South Carolina weavers. Perhaps, even showing contemporary films produced and directed by women."

As with every issue, dissenting voices are being raised concerning the validity of a Museum devoted to women artists exclusively. There are legitimate questions being raised as to how such an institution will impact on the work of artists exhibiting there and whether the "separatism" or "ghettoization" of women artists will increase the value of their work or harm it. Mrs. Holladay is not perplexed by these questions. "Those who have never seen the collection or talked with us one-on-one might

get carried away with the idea that we are making women second class citizens. But what we are really doing is celebrating the accomplishments of women”.

Then there are the radical feminists who resent the conservatism of Mrs. Holladay, saying she opposes feminist activism, yet wants to take advantage of it. Billie Holladay's retort is giving credit where credit is due. "I really don't think Sandra Day O'Connor would be on the Supreme Court if it had not been for the feminist movement — nor would our museum be so timely." But, she continued, "I don't feel that a museum had to be political. We don't have to be for or against some of the abrasive issues of the day... . That is not what a museum is all about..."

Mrs. Holladay feels that the impact the Museum will have, particularly on the young, is bound to change the

prevailing perceptions. "Gently and in a dignified way, I hope we can turn the thinking around." She cites the example of the thousands of school children that visit Washington. "Their visits to the museums subconsciously reinforce the idea that men are artists. If we can bring them through our museum and they can see the beautiful paintings by women, they will understand that paintings are done by both men and women. There is an important educational job to be done."

The National Museum of Women in the Arts will open with an inaugural exhibition featuring works by American women artists from 1830 to 1930. The exhibition of ninety paintings and twenty-five sculptures will underscore the hundred years during which women fought for and achieved full citizenship and professional status.

ABOUT WOMEN

THE CAREER WOMAN'S DISEASE.

Endometriosis is a disease which may afflict as many as 10 million women in the United States. It also is a major cause of infertility. Because it has been associated with delayed childbearing, the disease is sometimes called the "career woman's disease."

The condition is caused by the spread and growth of tissue from the lining of the uterus (or endometrium) beyond the uterine walls. This tissue forms patches or scars throughout the pelvic area, causing a variety of symptoms, discomfort and pain. The origins of the disease in individual patients vary, and researchers have not been able to pinpoint the cause. They do know, however, that once the disease starts, it gets progressively worse.

There are remedies, from drug treatments to surgery, which in most cases alleviate the problem, but it cannot be treated until it is diagnosed. Many women experiencing severe cramps during menstrual periods, assume their condition is normal. Doctors caution that

any serious pain needs investigating. As one afflicted patient said, "If your doctor says that a woman's lot in life is to suffer, then get another doctor quick."

PREFERENCE IN EMPLOYMENT...

The United States Supreme Court ruled in a 6-to-3 decision that employers may favor women and minorities over better qualified men and whites in order to achieve greater balance within their work ranks.

The ruling was the Court's first in an affirmative action plan. Its basis was a suit brought by a man from Santa Clara County Transportation Agency, who was passed over for a promotion in favor of a woman with a lower score in a competitive testing process.

The decision was hailed as a major victory by women's rights and civil rights groups. Their prediction is that shortly public and private employers will adopt plans that favor women over men in hiring, promotions and layoffs. Opponents of the ruling say that employers will pass over merit as the basis for hiring and promotions.

Докінчення: "800-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ"

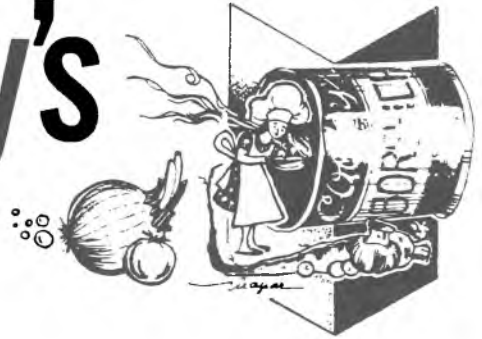
Як святкувати? У першій мірі вивчити "Слово", докладно, індивідуально, в доповідях, в дискусіях, на вечорах. Поширювати знання між нашими співгромадянами про цей великий скарб *український і загально людський. Не забуваймо, що москалі стараються за всяку ціну присвоїти собі (вкрасти!) його як і цілу староукраїнську літературу. Вивчаймо і бережімо наші духові скарби, прецінні скарби України.*

СОРОК РОКІВ ТОМУ В "НАШОМУ ЖИТТІ" ЗА БЕРЕЗЕНЬ 1947 Р. ЧИТАЄМО:

ІНОДІ РІВНІ ПРАВА ЖІНОК НЕВИСТАРЧАЛЬНІ

В комісії прав жінок Об'єднаних Націй, на зібранні 11 лютого заявила представниця Індії, Гамід Галі, що на її думку жінки сьогодні не повинні бути задоволені самими домаганнями "рівних прав з мужчинами", тому що в деяких країнах і мужчины не мають прав, отже жінки не можуть бути задоволені "рівністю" з чоловіками у таких країнах, але мусять жадати дійсних людських і громадянських прав.

COOKY'S CORNER

Cooky's Corner.

There are many versions of BABKA, the traditional Easter yeast cake. The one offered here is simple to make and very, very good.

INGREDIENTS

1/4 cup warm water
1 envelope active dry yeast
1/2 cup plus 1 teaspoon sugar
6 oz. (1 1/2 sticks) unsalted butter
6 egg yolks (from large eggs)
3 cups unsifted, all-purpose flour
1/2 teaspoon salt
3/4 cups milk
rind of 2 medium sized lemons
5 oz. (1 cup) raisins
confectioners sugar (optional)

METHOD

1. Dissolve yeast in warm water and 1 teaspoon sugar. Let stand for about 10 minutes.
2. Beat butter until soft. Add 1/2 cup of sugar and mix well. Add the yolks, one at a time and beat until the mixture lightens. Add yeast mixture, half of the flour and the salt. Continue to mix.
3. Warm the milk. Add the warm milk to the yeast mixture. Add the rest of the flour and beat on low speed for 3 minutes.
4. Sprinkle the lemon rind over the batter and mix in. Mix in the raisins.
5. Butter a tube pan (10 inch) and pour the dough evenly into it. Smooth the top.
6. Cover the pan and allow dough to rise in a warm place for about 2 hours.

Dough should be slightly above the top of the pan.

7. Preheat the oven to 400 degrees. Place pan on middle rack in oven and bake at 400 degrees for 5 minutes. Reduce temperature to 350 and bake for 30 minutes. If the top browns too fast, cover it with foil.

8. Remove pan from oven and let BABKA stand for 10 minutes. Invert gently and remove BABKA from pan. Let stand until completely cooled.

9. Wrap the BABKA and allow it to stand overnight at least. For serving, sprinkle with confectioners sugar.

ХРИСТЯ НАВРОЦЬКА

ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ

Дуже практичним і загально практикованим є *заморожування продуктів*. Можна заморожувати овочі, ярину, м'ясо, рибу, багато варених страв та печиво.

Заморожування овочів і ярини є важливим для тих, що мають власні городи. Про спосіб заморожування подамо в наступному числі.

З набілу можна морозити масло (6-8 місяців), яйця: окремо жовтки від білків. З великоднього печива залишається багато білків. Їх можна заморожувати порціями, н.пр. на пінковий торт (припис-в Н.Ж. ч. 5(86) треба 9 білків, на лакоминки 3-4. Наливати білки до пластичних коробок і дати до морозильника, де можна їх держати навіть до 12 місяців.

Жовтки, якщо вживаєте до солодкого печива — додати одну ложечку кукурудзяного сиропу (corn syrup), до несолодкого — одну ложечку солі. Трошки вбити і морозити як білки.

Сире м'ясо: волонину, телятину і свинину можна заморожувати так, як воно запаковане в крамниці, або поділити самому на порції, завивати щільно, щоби не було доступу воздуха в спеціальний папір для морозення і морозити.

Волонину і телятину можна держати 9-12 місяців, мелену — 4-6, варену чи печену, порізану в платки треба перед морозенням полити підливою.

Шинка і вудженка в більших кусках держиться 1-3 місяці. Не морозити порізаного бекону.

Кури, свіжі можна держати до 12 місяців, печені 4-6 (без начинки), індика свіжого через 6 місяців, печеного без начинки 4-6. Печиво — дріжджеве можна морозити на 6-8 місяців. Коли припис вимагає ванілії, вживати тільки правдиву (pure vanilla extract), бо синтетична при замороженні гіркне.

Баби, перекладанці чи завиванці можна морозити в цілості, або поділені на куски. Щільно завинути в спеціальний папір. Відморозувати найкраще ще завинені в холодильнику через ніч. Коржі (pie) морозити в цілості або в кусках, завинені в папір (4-6 місяців). Як зверху повинна бути піна або биті вершки, давати їх після розморозення перед поданням.

Продовження буде

ХРИСТЯ НАВРОЦЬКА

В числі 3/4 за березень/квітень 1986 р. були подані приписи на великоднє печиво. Тому, що зайшла помилка в пропорції борошна на бабу (яка була спростована в числі за липень/серпень 86), подаємо припис ще раз.

БАБА

- 1 1/3 фунта борошна
- 1 горнятко молока
- 1 1/8 горнятка цукру
- 10 жовтків (кімнатної температури)
- 3 білки
- 2 унції дріжджів
- 1/4 фунта масла (стопленого)
- шкурка з цитрини
- 1/3 фунта родзинок

Спосіб уживання "Food processor" був поданий попередньо в вище згаданому 3/4 числі 86 р. Тепер подаємо "традиційний" спосіб: розтерти дріжджі в горнятку, додати 1 ложку цукру і 3 ложки теплого молока. До великої миски пересіяти 1 горнятко борошна, розпустити рештою теплого молока, влити до того розпушені дріжджі, добре розтерти, щоб не було грудок і поставити в тепле місце, нехай підросте. Тимчасом вбити жовтки з цукром, як розчин підросте, влити до жовтків, додавати потроху борошна і цитринову шкурку, як теж вбиті на піну білки.

Місити тісто аж добре змішається, додати топлене масло і родзинки і місити 1/2 години. Тісто повинно відставати від руки. Поставити в тепле місце, щоб виростило до подвійної кількості. Намастити одну велику або дві менші форми і наложити тіста не більше як 1/3 форми і знову залишити, щоб виростило, майже виповнивши форму. Посмажувати розбитим яйцем і пекти в нагрітій до 375° печі — 20 минут, знизити температуру до 325° і пекти ще 25 минут. Як під час печення баба вже добре зарум'яниться, накрити її брунатним папером.

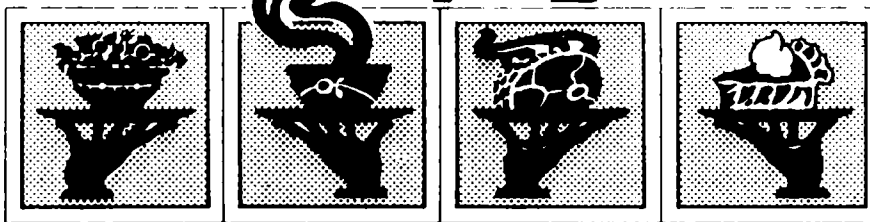
ПЕРЕКЛАДАНЕЦЬ

- 2 фунти борошна
- 4 унції дріжджів (до перекладанця)

ВИДАВНИЧИЙ ФОНД "НАШОГО ЖИТТЯ"

15.00 дол. на Видавничий Фонд "Нашого Життя" складає Надія Дейчаківська, як неприйнятий гонорар за рецензію на спомини Івана Кошелівця "Розмови в дорозі до себе".

наше харчування

треба більше дріжджів з огляду на масу)

- 1/4 горнятка теплого молока
- 1 горнятко пригрітих вершків (heavy cream)
- 10 жовтків
- 2 білки
- 1 горнятко цукру
- 6 унцій масла (1 1/2 цеголки)
- шкурка з 1 цитрини

Дріжджі розтерти з 4 ложками молока і з 2 ложками цукру. Розчина: 1 горнятко борошна добре розтерти з рештою молока і вершками, додати вирощені дріжджі і добре розтерти. Вбити жовтки з цукром дати до розчину. Дальше місити так як бабу. Як тісто виросте поділити на 5 частей. На дно добре намащеної прямокутної форми (9x15) наложити одну розвалковану частину тіста, на яку наложити масу з мигдалю або з волоських горіхів.

Маса з мигдалю

- 1 фунт змеленого без лушпинки мигдалю або горіхів
- 4 білки
- сок з 2 цитрин
- 8 великих ложок цукру-пудри

Добре змішати мигдаль із легко вбитими білками, додаючи цукор і сок з цитрини. Втерти. Масу можна приготувати заздалегідь.

Дальше перекладати: верствою тонко нарізаних фіг і дактилів укладаючи на переміну пасками. Третя верства: сушені морелі (apricot) нарізані в тонкі паски. Четверта верства: варення з зелених помідорів (можна теж вживати варення з рожі, вишень або агресту),

без сиропу. Остання верства тіста повинна бути трошки грубша.

Форму виложити довкруги брунатним, добре намащеним папером, т.зв. ковніром, щоб тісто не виходило як росте. Залишити, щоб росло. Посмажувати розбитим яйцем і пекти так як бабу, але трохи довше.

Тісто на перекладанець можна робити в Food processor як на бабу (Н.Ж. ч. 3/4 86 р.).

СИРНИК

- 6 яєць (розділити)
- 2 горнятка цукру
- 2 кістки масла (несолоного)
- 2 фунти фармерського сира
- 1/4 горнятка пшеничного грисіку (Фаріна)
- 1 ложечка порошку до печення
- 2 цитрини
- 3 унції родзинок

У великій мисці вбити жовтки з цукром. Додати масло кімнатної температури і дуже добре все разом вбити. Додати грисік (Фаріна) і порошок до печення і сир. Дальше вбивати, додаючи шкурку з 2 цитрин і сік з 1 1/2 або з 2 цитрин, залежно від смаку. Знову мішати дуже добре, щоб була одноціла маса, додати родзинки, а на кінець додати вбиту піну з білків. Легко все вимішати.

Круглу 10-інчову форму добре намастити маслом і щедро посипати тертою булкою. Влити масу до форми і пекти в нагрітій до 350° печі одну годину і 5 минут. По спеченні посипати цукром пудрою

(Від Галі Заяць)

ПОДЯКА

Складаємо щиро-сердечну подяку П-жжю Наді і Ярославу Пастушенкам за їх пожертву на "Будівельний Фонд Українського Музею" у світлу пам'ять нашої доні і сестри **Тані Вівчаренко-Кнабе**.

Хай ласкавий Господь благодарить їх своїми ласками за їх щедрість.

Зена і Осип, Юрко і Галя Литвинишини

ХРОНІКА ОКРУГ

Леся Гой — голова Округової Управи,
Нью-Йорк.
Lesia Goy — President,
NY Regional Council of UNWLA

ОКРУГА НЬЮ-ЙОРК

ХРОНІКА за 1986 р. — 14 ВІДДІЛІВ

ВІДДІЛ	МІСЦЕВІСТЬ	ГОЛОВА
1-ий	Нью-Йорк	Леся Гой
21-ий	Бруклін	Емілія Ройовська
35-ий	Озон Парк	Зіна Левицька
62-ий	Глен Спей	Ірена Кіндрачук
64-ий	Нью-Йорк	Христя Навроцька
71-ий	Джерзі Сіті	Галина Білик
72-ий	Нью-Йорк	Марія Лисогір
82-ий	Нью-Йорк	Іванна Клим
83-ий	Нью-Йорк	Ірена Мокривська
89-ий	Кергонксон	Стефанія Барановська
103-ий	Гемпстед	Зеновія Зарицька
104-ий	Нью-Йорк	Рома Шуган
113-ий	Нью-Йорк	Люба Фірчук
119-ий	Йонкерс	Ірена Моцюк

ОРГАНІЗАЦІЙНА РЕФЕРЕНТУРА

(Олександра Крумшин — референтка)

1-ий Відділ приєднав 3 членки
21-ий Відділ приєднав 1 членку
35-ий Відділ приєднав 2 членки
62-ий Відділ приєднав 9 членок
82-ий Відділ приєднав 2 членки
83-ий Відділ приєднав 1 членку
89-ий Відділ приєднав 3 членки
104-ий Відділ перевів організаційний день для приєднання членок

ВИХОВНА РЕФЕРЕНТУРА

(Іванна Мачай — референтка)

1-ий Відділ: референтка Соня Костюк, підготувала дітей на Просфору, Свячене і "День матері".

64-ий Відділ: референтка Дарія Костів з комісією працює над завершенням видання книжки з нагоди 1000-ліття Хрищення України з дитячими малюнками і дописами. Кілька взорів малюнків і дописів поміщено у вересневому числі "Нашого Життя" — (1986).

83-ий Відділ: підготував і перевів з дітьми школи св. Юра сценку "Свята в лісі". Відділ опікується світличкою при вище поданій школі (провадить І. Бадяк).

89-ий Відділ: опікується світличкою і Школою Українознавства. Управителькою школи була Ольга Равлюк, а світличку провадить Марія Касіак.

119-ий Відділ: провадить світличку, яка начислює 20 дітей (опікунка Христіна Соневицька).

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ РЕФЕРЕНТУРА

(Христя Навроцька — референтка)

1-ий Відділ: виголошено доповіді "Олена Теліга — поетка і революціонерка" (Михася Баран); "Алла Горська" — в річницю її смерті (Надія Світлична). Приготовано "Просфору", "Свячене" — відзначено "День Матері".

35-ий Відділ: перевів показ писання писанок у публічній бібліотеці, показ фільму про голод в Україні для американської публіки, вечір в пошану Тараса Шевченка. Влаштовано показ прозірок з життя українців в Бразилії.

62-ий Відділ: влаштував вечір у пошану Лесі Українки, "Свято Матері", вечір присвячений поетці Наталії Холодній (з участю Наталії Холодної і Уляни Любович).

64-ий Відділ: улаштував вечір героїнь з присвятою Олені Телізі і Аллі Горській (з участю Надії Світличної, Ольги Кузьмович), авторський вечір Наталії Холодної (з участю Уляни Любович, Богдана Бойчука і самої поетеси). Звідолення про Пен-Клуб — Конференцію 1986 р. (д-р Л. Рудницький і Уляна Любович). Свячене — Доповідь з прозірками про українців в Бразилії (Оксана Бачинська). Вшановано корифеїв українських театрів в Галичині: І. Стадника, Бенцала, В. Блавацького. Участь взяли: д-р Г. Лужницький, Л. Чепіль-Шашаровська, Євген і Володимир Курилики (фортепіанний супровід Олесь Кузишина).

71-ий Відділ: влаштував "Свято Матері" (довповідь виголосила культурно-освітня референтка Н. Холодна), виставку писанок та народнього мистецтва.

82-ий Відділ: влаштував традиційну "Просфору"; відзначено жінок-героїнь: О. Басараб, О. Телігу та 500 жінок Кінгіру, відчитано есей "Алла Горська" (Ірена Іванчишин); реферат "Тиск крові і правильне харчування" (д-р М. Єфремова);

("Свячене") з участю ред. В. Барагури); висвітлено фільм С. Новицького "Писанка" (Ольга Русич-Альвіно); вшановано пам'ять героїв; доповідь з поїздки на рідну землю: Львів — Перемишль (Мирослава Савчак); вечір з присвятою Василеві Стусові в першу річницю смерті (з участю Б. Бойчука).

83-й Відділ: доповіді на теми: "Подорож по Румунії" (І. Лучечко), "Жіноча конференція в Гюстоні" (І. Куровицька), "Гуморески" (У. Любович), "Здоров'я жінки" — з книжки д-р С. Парфанович (І. Мокривська), "Українці в Польщі" (О. Романик) "Декорація мешкань" (О. Салук), "Переходовий вік у мужчин" (д-р Х. Макейда).

89-ий Відділ: різномірна програма сходин, а саме: доповідь "Алла Горська" — життя, творчість і смерть; відчитано звернення СФУЖО до української спільноти в справі нуклеарної катастрофи в Україні; "Людмила Руденко" — світова шахова чемпіонка; "Пізнаймо Америку" — вражіння двох членок з прогулянки; "Іван Франко" — доповідь у річницю народження і смерті; гумореска "Озеро на Флориді" (підготувала Ярослава Аврамчук); Листопадові епізоди" — спогади (Іванна Зельська); Святочні сходини в пошану жінок героїнь (Людмила Волянська).

103-й Відділ: влаштував виставку писанок і прикладного мистецтва в публічній бібліотеці в Плейнедж. В рамках святкування 100-ліття Статуї Свободи, спонзорованого щоденником "Ньюз Дей", влаштовано виставку народного мистецтва включно з роздачею летючок з інформаціями про Україну. Відділ разом із іншими етнічними групами взяв участь у Різдвяній програмі в "Клярк Гарденс".

104-ий Відділ: доповіді: "Алла Горська" (Уляна Ганущак), "Жінка в творах Тараса Шевченка" (Р. Шуган), "Кольори і людський характер" (У. Ганущак), "СУА і організаційні цілі" (І. Рожанковська).

119-ий Відділ: прочитано підготовлені культурно-освітньою референткою Любомирою Сохан доповіді: "Квіти лотосу і квітка Ломи-камінь" про Лесю Українку і Ольгу Кобилянську, "Олена Теліга" (з участю Н. Холодної), "Алла Горська", "Поетка духової краси" — Уляна Кравченко та переведено програму "Поклін Матерям".

ІМПРЕЗОВА РЕФЕРЕНТУРА

(Параскевія Сусь — референтка)

1-ий Відділ — Участь у фестивалю при церкві св. Юра — розпродаж печива і льотерійних квитків; референтка І. Мачай відповідала за станок з продажем книжок у час "Дня Союзянки"; референтка була членом комісії, яка плянувала і уклала програму святкування 65-ліття 1-го Відділу.

21-ий Відділ — Відбуто "Китайську Ліцитацію", "Великодній Базар" та "Різдвяний Базар".

35-ий Відділ — влаштовано прощальний вечір для членок, що виїхали з Озон Парку.

62-ий Відділ — влаштовано "Різдвяний Базар", "Великодній Базар", "День українського студента в Бразилії", виставку народного мистецтва".

64-ий Відділ — влаштував "гаражний продаж" і "Різдвяний Базар".

71-ий Відділ — влаштував перед-великодній базар, продаж печива на фестивалі, осінню забаву, показ дитячого одягу на Союзівці.

83-й Відділ — переведено "Гарбузову Вечірку".

89-ий Відділ — влаштував "Різдвяну зустріч" із громадою, показ історичної ноші (спільно з 64-им Відділом), зустрічі: з Валентином Морозом і з поетесою Іриною Дибко; традиційну забаву з нагоди "Дня Подяки".

103-й Відділ — "Великодній Базар і Різдвяний Базар"

Ялинка — 103-го Відділу СУА
Christmas tree celebration; 103rd Branch UNWLA

104-ий Відділ — участь у фестивалю при церкві св. Юра, Андріївський Вечір.

119-ий Відділ — зорганізовано висвітлення фільму "Шевченко у Вашингтоні" для ширшого громадянства (д-р Ярослав Моцок); "Вражіння з відвідин по Україні" — репортаж ілюстрований прозірками (д-р О. Оришкевич).

МУЗЕЙНО-МИСТЕЦЬКА РЕФЕРЕНТУРА

(Олімпія Роговська — референтка)

1-ий Відділ — є потрійним меценатом Українського Музею. Придбав 33 члени УМ — та предмети прикладного мистецтва для музейної крамнички, як рівнож деякі експонати для Музею. Бере активну участь у справі будови нового приміщення для УМ. (В.Шуль). Відділ мав під час фестивалю столик з мистецькими речами, які виготовили членки (А. Натина). Деякі членки є меценатами й добродіями Музею.

21-ий Відділ — є подвійним меценатом Українського Музею. Призначено 1,000 дол. на Музей.

62-ий Відділ — зорганізував мистецьку виставку народного мистецтва, робив прикраси на ялинку, розпродав льоси на плоскорізьбу мистця Зенона Голубця, займається придбанням членів до УМ.

64-ий Відділ — є потрійним меценатом Українського Музею — разом зложив 5,250 дол. Окремо зложив 1,100 дол. на Будівельний Фонд, а членки через Відділ зложили на цей Фонд 1,200 дол. Членки відбувають дижури в Музею, референтка Е. Тріска розпродала цеголки та придбала мецената. Відбуто 4 покази історичного одягу українки (Л. Артимишин, Х. Навроцька).

71-ий Відділ — роздано сотні брошур про українське мистецтво. Членки дарують експонати для Музею.

82-ий Відділ — придбано 21 членів для УМ. Членки дарують експонати для Музею.

83-ий Відділ — є подвійним меценатом УМ. 23 членки є членами УМ. Задекляровано 1,000 дол. на Будівельний Фонд Музею.

89-ий Відділ — є меценатом УМ. Переслано до УМ 805 дол. Улаштовано виставки народного мистецтва.

104-ий Відділ — є меценатом УМ. Задекляровано 2,500 дол. на Будівельний Фонд УМ.

119-ий Відділ — придбано 8 членів. Влаштовано імпрезу на цілі Музею, яка принесла 3,940 дол. готівкою та 1,400 декларациями, як також 4 родини стали меценатами УМ. Поширювано літературу про УМ.

РЕФЕРЕНТУРА СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ

(Рома Шуган — референтка)

1-ий Відділ — референтки суспільної опіки Соня Вацик і Ева Гарайда. Вислано до Бразилії 24 пачки, а до Польщі 3 пачки (оплата 736 дол.). На стипендії видано 460 дол. На допомогу священників в Бразилії, бабусі і українцям в Польщі разом 360 дол., на церкву св. Юра 100.00 дол., на оборону людських прав 25.00 дол. Відвідувано хворих членок.

21-ий Відділ — вислано 5 пачок до Бразилії; призначено 100.00 дол. на оборону Дем'янюка, а 100.00 дол. на оборону "Доброго Імени". Відвідувано хворих членок.

35-ий Відділ — вислано 8 пачок до Бразилії (оплата 266.00 дол.). Переведено збірку на сиріт-студентів в сумі 150.00 дол. Відділ фінансує школу українознавства в Озон Парку.

62-ий Відділ — референтка Стефанія Осадца; вислано 12 пакунків, оплачується 9 стипендій для студентів в Бразилії, посилає одну допомогу для "бабусі". Членки оплатили 4 передплати "Нашого Життя" для "бабусь". Відвідано хворих членок.

64-ий Відділ — вислано 24 харчеві пачки до Польщі для українських дітей (кошт 498.00 дол.) і для "бабусі" 1 пачку (29 дол.). Відділ має 5 спонзорів стипендійної акції, які вплатили 2,400 дол. Відвідувано хворих членок у шпиталях і по домах.

71-ий Відділ — вислано 7 пачок до Бразилії; Відділ опікується "бабусею" в Польщі. Референтки відвідують хворих членок і українців в старечих домах.

82-ий Відділ — вислано 4 пачки до Бразилії, 9 до Польщі (на суму 241 дол.); 150 дол. переслано до Бразилії на фінансову допомогу. Референтка Софія Серафин відвідує хворих членок і збирає датки на суспільну опіку.

83-ій Відділ — (О. Саяк — референтка) оплачено табори потребуючим дітям Пласту і СУМА; уфундовано нагороду за українську мову ґрадуантці Академії св. Юра; вислано

пачки до Бразилії й Польщі та фінансову допомогу "бабусі" і монахині в Польщі; зложено даток на оборону Дем'янюка; закуплено для питомців в Польщі "Історію України"; Відділ передплатує двом "бабусям" "Наше Життя"; спонзорує священників у Польщі і Бразилії.

89-ий Відділ — вислано допомогу "бабусі" в Польщі (110 дол.) і харчеву пачку; та пачки до Бразилії; передплатується 2 примірники "Юнака" для сиротинців у Бразилії й "Наше Життя" для "бабусь" в Аргентині; зложено на фонд медичної допомоги 400 дол. Референтка відвідує хворих членок.

103-ій Відділ — вислав одягу на Лемківщину.

104-ий Відділ — вислано 6 пачок до Бразилії, 5 пачок до Польщі; придбано спонзора, який вислав 300 дол. як стипендію студентів у Бразилії.

119-ий Відділ — опікується садочком у Бельгії; референтка Ольга Кулинич вислала 4 пачки до Бразилії, одну до Польщі; придбала спонзора для студента теології в Бразилії; відвідувала хворих, придбала 50 дол. на медичну поміч хворим дітям в Бразилії.

ПРЕСОВА РЕФЕРЕНТУРА

(Ліда Магун — член пресової Комісії)

1-ий Відділ — має 100-процентову передплату "Нашого Життя". Про діяльність Відділу подано дописи до: "Свободи", "Америку" і "Нашого Життя"; історію Відділу подано до конвенційної книги 1987 року. Референтка Марія Мотиль.

21-ий Відділ — референтка виготовила хроніку діяльності Відділу за 1986 рік.

35-ий Відділ — має 100-процентову передплату "Нашого Життя"; референтка подавала дописи про діяльність Відділу до місцевої американської преси.

62-ий Відділ — референтка подавала дописи про відбуті імпрези до "Свободи", "Народної Волі" і "Нашого Життя". Оголошення про базари подавано до місцевого радіо та американської преси.

64-ий Відділ — має 100-процентову передплату "Нашого Життя". Референтка подає звіт про діяльність Відділу і про відбуті імпрези до преси.

71-ий Відділ — референтка вислала до журналу "Наше Життя" хроніку Відділу.

82-ий Відділ — має 100-процентову передплату "Нашого Життя"; подавано звіт про діяльність Відділу до "Свободи" і до "Нашого Життя".

83-ій Відділ — має 100-процентову передплату "Нашого Життя"; виготовлено сторінку до Конвенційної Книги.

89-ий Відділ — має 100-процентову передплату "Нашого Життя" та чотири передплати поза Відділом. На пресовий фонд вислано 625 дол. Референтка подала хроніку Відділу до "Нашого Життя" і дописи про діяльність Відділу до "Свободи".

104-ий Відділ — референтка виготовила сторінку до Конвенційної Книги і хроніку Відділу.

119-ий Відділ — референтка виготовила хроніку Відділу за 1985 р.; написала репортаж із історії 119-го Відділу для публікації в Конвенційній Книзі та допис про коляду до "Нашого Життя".

РЕФЕРЕНТУРА ЗВ'ЯЗКІВ

(Люба Фірчук — референтка)

1-ий Відділ (референтка Кассин Марія) — вислано листа до телевізійної станції за висвітлення фільму "Жнива розпачу", збирано підписи на петицію в справі будови будинку біля церкви св. Юра.

35-ий Відділ — передано грамоту подяки директорів публічної бібліотеки в Озон Парку за прихильне наставлення до української спільноти; вислано листи до конгресменів про інтервенцію американського уряду в трагедії Чорнобилю; вислано протестаційний лист до телевізії канал 13-ий. Відділ є членом УККА.

62-ий Відділ — вислано 70 листів у зв'язку з катастрофою Чорнобилю, 80 у зв'язку з появою фільму "Жнива розпачу"; зложено 300 дол. на оборону українського імені, а 793 дол. на оборону Дем'янюка.

64-ий Відділ — вислано листи в обороні І. Дем'янюка, подяку В. Баклі. Відділ став членом Музичної Фундації ім. Бортнянського (1000-ліття). Показ історичних одягів у Рочестері, який був фінансований американськими купцями з доходом на жертви Чорнобилю (Відділ зложив 100 дол. на ту ціль).

83-й Відділ — лано листа до през. Реґана й до секретаря Об'єднаних Націй та до конгресменів у справі нуклеарної катастрофи в Україні та подяку до В. Баклі. Вислано листа до управи міста Нью-Йорку в справі будинку біля церкви св. Юра.

89-ий Відділ — членки брали участь у бенкетах "Першої Допомоги", "Пожежної Сторожі", "Сеньйорського Клубу" та відзначення "Дня Незалежності" в Олбані.

119-ий Відділ — членки вислали листи до Віліяма Баклі з подякою за висвітлення в телевізії фільму "Жнива розпачу".

ГОСПОДАРСЬКА РЕФЕРЕНТУРА

(Стефанія Савчук — референтка)

Господарські референтки всіх Відділів приготувляли страви чи солодке на сходини і на імпрези своїх Відділів, займалися придбанням харчів на базари, фестивалі та на "День Союзянки".

Хроніку Округи оформила Ніна Самокіш, членка 64-го Відділу Округна Управа щиро дякує Н. Самокіш

ДОПИСИ ВІДДІЛІВ

27-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЬГИ БАСАРАБ, ПІТСБУРГ, ПА. ВІДСВЯТКУВАВ СВЯТО ГЕРОЇНЬ.

Заходами пітсбургського Відділу СУА, дня 1-го березня 1987 р. в год. 3:30 по-полудні в Українській Католицькій Церкві св. Тройці в Карнегі, Пен., відправлено соборний молебень, який відслужили отці обох віросповідань, а саме: о. монс. Ричард Семенюк, о. д-р Володимир Вальчик, о. прот. декан Андрій Бек, о. прот. Мирослав Глинський і о. Володимир Яворський.

В молебні взяв участь місцевий відділ Пласту в одностроях із прапорами, які внесли Юрій Вовчук, Олесь Конецький, Адріана Бойкович і Олександра Поліщук. Союзянки у вишиваних блюзочках із засвіченими свічками стояли під час відправи, робили справді торжественне враження. Церква була заповнена вірними. По відправі усі присутні перейшли до церковної залі, в якій відбулась мистецька частина.

На стіні церковної залі розміщено великого формату на полотні розмальовану мапу України. По обох боках мапи виписані були великими буквами 27 імен наших героїнь. Відмічено 500 жінок — героїнь з Кінгірі в Сибірі. Глибокозмістовний святочний реферат про героїнь відчитала членка 12-го Відділу СУА та адміністраторка школи Дарія Гордиська з Клівленду, Огайо. Зворушливу деклямацію слова Олесь Бабяка "Пісні з-поза ґрат" виголосив д-р Юрій Кишакевич. Д-р Юрій Кишакевич не тільки гарно співає, він також є прекрасним декляматором, тож не дивно, що публіка нагородила його рясними оплесками. Наступну точку виконав о. д-р Володимир Вальчик, який на піяно відіграв ряд релігійних пісень, за що рівно ж був винагороджений довгими оплесками. Останньою точкою був виконаний членками — союзянками живий образ, що його по-мистецьки оформила директорка танцювальної групи "Полтава", невтомна, віддана громадській праці, бувша "Українка

Року", союзянка Люба Глутковська. В загальному живий образ символізував пам'ять поляглих Героїнь. Отже на сцені, на застеленим стилевою вишиваною скатертиною столику, стояв різьблений флякон, до якого викликувані по імені Любою Глутковською союзянки, повбирані в стилеві українські ноші, які репрезентували різні частини земель України, виходячи на сцену, ставили китиці квітів, у пам'ять поляглих героїнь. Опісля півколом, взявшись за руки, мов би сплели вінок, спільно відспівали "Видиш брате мій..." Однохвилинною мовчанкою всі присутні з сльозами в очах вшанували пам'ять поляглих героїнь, які в обороні людських прав віддали своє дороге життя на жертвеннику великої Ідеї. Українським національним гимном закінчено це небувале свято.

Мистецьке оформлення сцени виконали професор Ростислав Бойкович з дружиною. Василь Дисуля допомагав підготувати костюми. Присутніх було понад 100 осіб. Дехід із добровільних датків призначено на журнал "Наше Життя". По офіційній частині відбулась смачна перекуска, яку підготували союзянки. При цьому мусимо дати признання молодій та енергійній голові Відділу — Марійці Вовчук, яка помимо родинних обов'язків, докладає багато праці у спопуляризуванні доброго імені нашого Відділу на терені Пітсбурцини.

Наш Відділ у минулому році дав також кілька імпрез, брав участь в Українському Фестивалі міста Пітсбургу, підготував ряд продажів печива, але до найбільшої його активності треба врахувати надзвичайно вдало підготовані "Вишивані Вечерниці" при участі понад 250 осіб, які відбулися в жовтні, 1986 року.

Іванна Старощак,
пресова референтка

65-ЛІТТЯ ПЕРШОГО ВІДДІЛУ СУА В НЬЮ-ЙОРКУ.

1-ий ряд зліва: М. Стапай, І. Мачай — вих. реф., А. Серант — кор. сек., С. Семушак — прот. сек.; Л. Магун — гол. Контр. Ком., С. Костюк — імпр. реф., С. Гуменюк — скарбничка, Л. Гой — голова, С. Лешко — заст. гол., А. Наташа — мист. реф., М. Баран — культ-освітня реф., М. Книш. 2-ий ряд зліва: О. Кучма, А. Качарай, А. Данилюк, О. Лемеха, за нею Р. Легевич, за нею М. Савицька, Р. Смерчинська, М. Шаробура, А. Яковів, А. Лаба, Р. Криль, К. Лис, А. Кусьнірчук, О. Дудинська, В. Шуль, імпр. музею Е. Вацик — реф. передплат "Н.Ж.", Е. Криль — госп. реф., К. Недогода, С. Вацик — реф. сус. опіки; Л. Микитич, О. Жигайло, І. Жовнір, К. Пеленська, М. Михайлів. 3-ій ряд зліва: А. Баран, Н. Мітрінга, М. Мотиль — прес. реф., Р. Стадник, М.

Сениця, Е. Гарайда — реф. сус. опіки, Р. Сусь, А. Корчинська, С. Гнатейко, О. Свинтух, С. Топорівська, О. Кузьмин, І. Моцюк, А. Кривуцька, П. Сирко, М. Качунь, А. Кадуляк, А. Підгородецька, Л. Дармограй, за нею М. Касин, Д. Чижик, М. Федірко, М. Андрушків, Д. Мудра. Неприсутні: К. Андрушко, М. Бачинська, М. Ханас, Р. Дерех, М. Федюк, М. Філевич, Н. Гаврилюк, А. Ярема, О. Євдошин, Л. Костюк, С. Кухарська, А. Макар, Р. Палюх, К. Папуга, Р. Покорчак, Ю. Росцішевська, К. Щербань, М. Скафарик, М. Шкамбара, О. Сливка, М. Старостяк, Н. Валько, П. Васюта, О. Весоловська, А. Узонів, З. Узонів, М. Сисак, І. Біскуп, П. Брожина, М. Задоянна. Бракує на знімку: Л. Ярема, А. Білевич, А. Бобяк, Н. Малець, А. Секрета, Е. Попівняк.

*В завзятій праці об'єднано йдем,
для будови святої цеглину несем,
жити будем!*

Вертаючись думками до днів заснування 1-го Відділу СУА, відживає в наших думках час творення і скріплення жіночої громадської клітини. В працю включилися три покоління. Ми третє покоління, 9-го листопада 1986-го р. святково відзначили 65-ліття існування 1-го Відділу СУА, Н.Й. Численну участь взяли членки і гості. Заля прибрана. За головним столом зайняли місця управа і почесні членки.

Святкування відкрила голова Л. Гой, і попросила до молитви, згадала тих, що відійшли до вічності. Присутні повстали із місць і однохвилинною мовчанкою вшанували їхню пам'ять. Привітавши присутніх, у вступному слові, накреслила історію Відділу. Засновницею була М. Скубова. За її ініціативою 4-го грудня 1921 р. створено клітину, яка гуртувала жінок. Названо її "Українська Жіноча Громада". Згодом зорганізувалося більше клітин. Заіснувала потреба центрального осередку і 1925 р. засновано централю, яку названо "Союз Українок Америки". Першим членом стала колишня "Українська Жіноча Громада", теперішній Перший Відділ СУА. Слово закінчила цитатою президента Кеннеді "Не питай, що дає тобі твоя батьківщина, а що ти даєш їй,"

не питай союзанко, що тобі дає СУА, але що ти даєш йому.

Дальший провід святкування передала голові святокового комітету, Лідії Магун. Привітавши управу, почесних членок і звичайних членок, голову 119-го Відділу в Йонкерсі І. Моцюк, гостю з Йонкерсу О. Крумшин, гостю з Польщі А. Васечко і всіх гостей, вона перейшла до програми. Як першу точку, Н. Мітрінга відчитала власний вірш "Наші успіхи". За доволітню працю у Відділі грамотами почесних членок нагороджено: С. Лешко, А. Баран, М. Книш, М. Мотиль. Прийняття нових членок є ознакою росту організації. Прийнято: С. Стапай, А. Корчинську, П. Сирко. Їм вручено відзнаки СУА. За щире працю в суспільній опіці дано признание С. Вацик і Е. Гарайді, які вислали до Бразилії і Польщі десятки пачок, як теж господарським референткам О. Кузьмин і А. Кусьнірчук. За активну працю у всіх ділянках відзначили Н. Мітрінгу, Г. Серант, І. Мачай, В. Шуль, М. Андрушків, С. Семушак, С. Костюк, М. Качунь.

Відтак Л. Магун прочитала власний вірш "Привіт 1-му Відділові у 65-ліття". Відспівано многоліття. Під час обіду І. Мачай прочитала гумореску Е. Дударя з під-советського життя "Важко бути другом людини" і "Наші діти" Савченка. С. Гуменюк прочитала з "Лиса Микити" гумореску "У шпиталю".

Гамірно. Йдуть розмови, жарти, відчувається веселий настрій. Обід кінчається. Подано каву, а до кави торти, які спекли членки: Л. Магун, І. Мачай, С. Гуменюк, М. Баран. Святкування закінчено відспіванням гімну СУА.

Зреасумувавши наше громадське життя, то праця велика, тяжка і важна, а успіхи наші то членів журба.

Наталія Мітрінга,
пресова референтка

Катруся Пануга перша з нової еміграції, в 1950 році стала членкою 1-го Відділу СУА. Вона є почесною членкою Відділу та весь час займає всякі пости в його управі. З нагоди 65-ліття 1-го Відділу СУА, вона жертвує 50.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

1-ий Відділ СУА вітає нових членок. Зліва — в першому ряді нові членки: Параскевія Сірко, Анна Корчинська, Марія Стапай; другий ряд — Леся Гой, голова; Ольга Літєлло — представниця Окружної Управи, Люба Дармограй — організаційна референтка 1-го Відділу.

1-st Branch of UNWLA greets new members. Seated in front row — Paraskevia Sirko, Anna Korchynska, Maria Stapaj. Second row — Lesia Goy, president, Olha Liteplo, representing NY Regional Council, Luba Darmohray, membership secretary of Branch #1.

60-ЛІТТЯ СУА в МАЯМІ

17-ий Відділ СУА ім. Олени Теліги в Маямі відзначав у неділю, 15-го грудня 1985 р., в домі Українсько-Американського Клубу, 60-ти ліття СУА. Сцена і зала були гарно удекоровані. Було повно гостей, місцевих і позамісцевих. З приводу небуденного свята, усі союзнянки були в українських строях, а в зустрічі з гостями виявляли свою радість і задоволення.

Святочну імпрезу відкрила Ірина Ракуш — голова 17-го Відділу СУА. Вона теплими словами привітала гостей і пояснила небуденне значення 60-тих роковин СУА в Маямі. А вслід за тим хор союзнянок відспівав гімн СУА.

Керівником мистецької програми була Любов Кобрин — культурно освітня референтка. Вона, по короткому вступному слові, пригадала учасникам, що з сьогоднішнім святом є пов'язана й трагічна дата десятої річниці відходу в надземний світ співзасновниці і голови СУА Олени Лотоцької. Незабутню і шановану бл.п. Олену Лотоцьку, привяні вшанували повстанням з місць і однохвилинною мовчанкою.

Удекоровані столи заповнялись обідовими стравами. Все це зручно виконували союзнянки під дбайливим наглядом Ірини Ракуш. Молитву провів о. С. Зарічний і поблагословив трапезу. Після обіду за-

прошено до слова д-р Анну Власенко-Бойцун, відому українській спільноті культурну діячку. Вона, вміло і ефективно, з'ясувала значення і працю української жінки та її невсипущий змаг за збереження духовости і ідентичности української людини в чужому еміграційному морю.

Мистецьку програму започаткувала Ольга Шейфер, що проспівала в'язанку українських пісень при фортепіяновому супроводі своєї матері, відомої колись співачки, Ольги Павлової. Їх наддатком була "Буковина". Піяніст д-р Б. Сперкач виконав в'язанку українських пісень, а скрипаль проф. Володимир Третяк загравав музичну фантазію "пісні, ой співаночки мої". Музичні точки обох мистців, привяні надгодували рясними оплесками.

Мистецьку програму завершила національними танками група молодих українських танцюристів, що існує і діє при Українсько-Американському Клубі в Маямі. Ведуча програмою Л. Кобрин, подякувала всім учасникам мистецької програми і всім учасникам імпрези за участь. Святочна імпреза закінчилась співом національного гімну.

З нагоди імпрези, на фонд ім. Олени Лотоцької при централі СУА складено 400.00 доларів.

Любов Кобрин

100 ТИСЯЧНИЙ ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

ФОНД ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

В СІЧНІ І ЛЮТОМУ 1987 Р. ВПЛИНУЛО:

43-й Відділ СУА, Філадельфія, Па.	200.00 дол.
59-ий Відділ СУА, Балтімор, Мд.	200.00 дол.
22-ий Відділ СУА, Чікаго, Іл.	100.00 дол.
73-й Відділ СУА, Бриджпорт, Кон.	100.00 дол.
75-ий Відділ СУА, Мейпелвуд, Н.Дж.	100.00 дол.
Разом:	700.00 дол.
Досі вплинуло:	76.124.00 дол.
Разом: ...	76.824.00 дол.

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА

Вплатили від 1-го до 31-го січня 1987 р.

9,843.75 дол.: Н.Н.

550.00 дол.: О. Кушнір і А. Сагаті, Бруклін (через 67-ий Відділ СУА)

500.00 дол.: Вашингтонська група українсько-американських професіоналістів

400.00 дол.: М. і Л. Домбровські, Австралія (через СО СУАвстралія ім Х. Кононенка)

335.00 дол.: Н.Н. (через 33-й Відділ СУА)

по **300.00 дол.:** Н. Прядка, Австралія (через СО СУАвстралії ім Х. Кононенко), А. Скібіцька, Медісон, Вінс., Р. і К. Соболи, Гардфорд, Кон. (через 93-й Відділ СУА)

250.00 дол.: М. Косаревич, Пассейк, Н.Дж. (через Самопоміч Пассейк Н.Дж.)

210.00 дол.: Г. Площанська, Берклей, Каліф.

по **200.00 дол.:** 86-ий Відділ СУА (на адміністрацію), д-р Н. і Х. Баранецькі, Лівінгстон, Н.Дж., Й. і Я. Гапії, Глен Спей, Н.Й. (через 62-й Відділ СУА), В. Гординська, Брайтон, Міч. (через 63-й Відділ СУА), д-р Х. Дурбак, Трентон, Н.Дж., І. Іванчишин, Бронкс, Н.Й., (через 82-й Відділ СУА), Д. Кошарич, Австралія (через СО СУАвстралія ім. Х. Кононенко), О. Назар-Зінич, Вудбрідж, Кон., В. і Г. Тхори, Грос Аіл, Міч. (через 62-й Відділ СУА), Н. Цюлко, Газбрук Гайтс, Н.Дж., Г. Шембель, Бінггемптон, Н.Й.

по **150.00 дол.:** Н. Мандрусак, Фльоргам Парк Н.Дж. (через 28-ий Відділ СУА), К. Салук, Джерзі Ситі, Н.Дж.

145.90 дол.: В. Лалак, Австралія (через СО СУАвстралії ім. Х. Кононенко)

105.00 дол.: Н.Н. (через 33-й Відділ СУА)

по **100.00 дол.:** В. Берегуляк, Австралія (через СО Австралія ім. Х. Кононенко), Я. і І. Кліми, Асторія, Н.Й., І. Лаврович, Нью Гейвен, Кон., Л. Мосевич, Джерзі Ситі, Н.Дж.

89.30 дол.: Т. Борець, Австралія (через СО Австралія ім. Х. Кононенко)

по **50.00 дол.:** Я. і А. Гандзій, Філадельфія, Па., М. і Л. Чолгани, Пассейк, Н. Дж.

Вплати від 1-го до 28-го лютого 1987 р.

5,000.00 дол.: С. і В. Сливоцькі, Нью-Йорк

600.00 дол.: 38-ий Відділ СУА

по **500.00 дол.:** М. Кучер, Нью-Йорк, М. Савчин, Нью-Йорк

450.00 дол.: Українсько-Амер. Клуб з Вашингтону

по **400.00 дол.:** 107-ий Відділ СУА, Г. і А. Мисишини, Спрінгфілд

по **350.00 дол.:** С. Сарвади, Чікаго, О. Швед, Філадельфія, д-р П. і В. Демуси, Мокена (через 84-ий Від. СУА)

по **300.00 дол.:** 11-ий Відділ СУА, Братство 1-ої Дивізії, Ньюарк, Б. і М. Антонишини, Орандж, Т. і О. Зазулі, Піро Парк (через 83-й Відділ СУА), М. і Л. Осадци, Іст Страудзбург, Е. Федів, Кліфтон

по **250.00 дол.:** 62-ий Відділ СУА, Український Національний Дім, Нью Гейвен, М. і М. Війтеки, Омага, В. і Л. Кіі, Валлігфорд (через 13-ий Від. СУА), М. Маслій, Чельгенган, І. і Х. Плюти, Валінгфорд (через 13-ий Від. СУА), М. і І. Полотнянка, Глендел, д-р В. і О. Фединаки, Чікаго (через 84-ий Від. СУА), Н. Хойнацька, Овк Форест (через 84-ий Від. СУА)

245.00 дол.: 116-ий Відділ СУА

225.00 дол.: Г. Бобіляк, Кліфтон (через 70-ий Від. СУА)

215.00 дол.: М. Грибик, Австралія

210.00 дол.: М. Городиська і Л. Мучковська

по **200.00 дол.:** 18-ий Відділ СУА, 108-ий Відділ СУА, Р. і Т. Бриттани, Бронкс (через 82-ий Від. СУА), Ю. і С. Осадци, Глен Спей, (через 62-ий Від. СУА), д-р Б. і М. Цимбалісти, Глен Спей (через 62-ий Від. СУА,

по **100.00 дол.**: В. і Е. Білан, Накогдоче, І. і Т. Кохани, Я. Лабка, Трентон (через 11-ий Від. СУА),

по **50.00 дол.**: д-р Я. і А. Гандзії, Філядельфія, Па., Г. і І. Кузьми, Рандолф, Л. і Д. Курилки, Нью Провіденс, М. і М. Луцькі, Філядельфія (через 43-й Від. СУА), Г. і Е. Маунт, Ньютон

45.00 дол.: Я. і Т. Турянські, Спрінгфілд (через 86-ий Від. СУА),

35.00 дол.: Е. і Н. Змії, Шорт Гіллс

30.00 дол.: А. Вовк, Едісон

по **25.00 дол.**: В. Дзінґала, Денвіл, Б. і А. Кравчуки, Голмдел, д-р Т. і Л. Крупи, Моріставн, І. і З. Раковські, Бронкс, д-р В. і Н. Школьники, Акрон (через 33-й Від. СУА), Я. і О. Яцусі, Елізабет (через 86-ий Від. СУА),

по **20.00 дол.**: Я. і Я. Букачевські, Едісон, Б. і М. Полянські, Ньюарк, А. Раковський, Філядельфія

по **10.00 дол.**: В. Данець, Г. Сиротюк

Щиро дякуємо,

Таїсса Турянська
скарбничка комісії стипендій СУА

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Юліана Охримовича** (10.16.1923 — 12.18.1986) родина і приятелі зложили **415.00 дол.** на допомогу українським сиротам у Бразилії з рамени стипендійної акції СУА.

100.00 дол.: І. і Т. Кохани, по **50.00 дол.**: Г. і І. Кузьми, Л. і Д. Курилки, **35.00 дол.**: Е. і Н. Змії, по **25.00 дол.**: В. і Я. Дзінґали, Б. і А. Кравчуки, Т. і Л. Крупи, І. і З. Раковські, по **20.00 дол.**: Б. і М. Полянські, А. Раковський, Я. і Т. Турянські, по **10.00 дол.**: В. Данець, Г. Сиротюк

У пам'ять мого Дорогого і Незабутнього мужа **Івана Мосевича**, в дванадцять річницю смерті, посилаю **100.00 дол.** на стипендійний фонд у Бразилії.

Люба Мосевич

У світлу пам'ять найдорожчого сина **Романа** продовжую стипендію для студента теології в Курітібі, Бразилія, через **82-ий Відділ СУА**.

Ірина Г. Іванчишин

Замість квітів на могилу бл.п. **Ольги Качмарської**, з дому Пристай, моєї колишньої учительки в гімназії "рідна школа" у Стрию і опікунки моєї кляси, даю **25.00 дол.** на стипендійний фонд у Бразилії, а опечаленій Родині складаю щире співчуття. Бувша учениця. **Олена Бобиляк**

Замість прощальних дарунків **Марії Дозорської** та **Марії Яремко-Остапи** членок 116-го Відділу СУА, на полуденку-Чайочку" зібрали **245.00 дол.** та пересилають ці гроші на стипендійну акцію і медичну допомогу СУА. **Управа 116-го Відділу СУА**

Замість квітів на могилу бл. п. Івана Васильцева складаємо **25.00 дол.** на Стипендійний фонд СУА, а родині висловлюємо найщиріші співчуття. **Орися і Юрій Яцусі**.

Замість квітів у пам'ять бл.п. **мігр. фармацевта Івана Городиського**, складають через 33-й Відділ СУА **25.00 дол.** на стипендійний фонд СУА. **д-р Володимир і Надя Шкільники з Акрону, Огайо**

Замість квітів на могилу недавно померлого в Нью-Йорку бл.п. Івана Васильцева на допомогу українським дітям у Бразилії, складають **15.00 дол.** **Анатолій і Уляна Вовки**

У світлу пам'ять незабутнього бл.п. Григорія Бакуменка на допомогу українським дітям у Бразилії, складають **15.00 дол.** **Уляна і Анатолій Вовки**

Замість квітів і в пам'ять спочилого інж. Ю. Охримовича, складаємо **20.00 дол.** на стипендійний фонд СУА, а п-ні Ориси з ріднею висловлюємо найщиріші співчуття. **інж. Ярослав і Ярослава Букачевські**.

Замість квітів на могилу бл.п. інж. Юліана Охримовича із Нью-Провіденс, Н.Дж., складаємо **100.00 дол.** на студії для українських сиріт у Бразилії. **Віктор і Елізабет Білани**.

In lieu of flowers for **Mr. Julian Ochrymowych** we are contributing \$50.00 toward UNWLA Inc. Scholarship Fund. **Mr & Mrs Gordon Mounte**

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД

На тризні по смерті моєї покійної Мами, бл.п. **Анни Заверухи**, присутні зложили датки на добродійні цілі. Високо доцінюючи Ваш журнал, призначаю на його Пресовий фонд **50.00 дол.** **Марія Базюк, членка 81-го Відділу СУА, Дітройт**.

Замість квітів на свіжі могили бл.п. **Казимири Логуш**, мами членки **86-го Відділу**, **Оксани Стеранки та бл.п. Марії Балабан**, мами Слави Балабан, також членки нашого Відділу, складаємо на Пресовий фонд "Нашого Життя" **50.00 дол.**, а опечаленим родинам висловлюємо найщиріші співчуття. **Членки 86-го Відділу СУА**.

Замість квітів на могилу нашої дорогої Союзнянки бл.п. **д-р Ярослави Несторович**, складаємо **50.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя", а родині висловлюємо щирі співчуття. **Членки 54-го Відділу СУА, Вільмінгтон, Дел.**

В пам'ять моєї найдорожчої дружини бл.п. **Марії Рибчук**, складаю **50.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". **Богдан Рибчук**

В пам'ять моєї незабутньої мами бл.п. **Іванни Білинської**, в четверту річницю її смерті, складаю **30.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". **Любомира Крупа**.

Для вшанування пам'яті покійного **Лева Рейнарівича**, складаємо **25.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". **Емілія і Омелян Плешкевичі, Чикаго**.

Для вшанування пам'яті покійної **Ірени Ганушевської**, пересилаю через 62-ий Відділ СУА, **25.00 дол.** на Пресовий фонд журналу "Наше Життя". **Юлія Ховайло**.

Замість квітів на свіжу могилу мого незабутнього брата бл.п. **Ярослава Коланківського**, що помер 1-го березня 1987 р. у Монреалі, Канада, складаю **100.00 дол.** на Український Музей у Нью-Йорку, **100.00 дол.** на іконостас в Осередку св. апостола Андрея у Норт-Порті, Флоріда, і **20.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". **Марія Герус-Мартюк**

Замість квітів на свіжу могилу в Україні моєї дорогої і незабутньої сестрички, учительки **Марії Вергун** з Модрицьких, дружини бл.п. д-ра Василя Вергуна, складаю **20.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". **Сестра Магдалина Квас, членка 89-го Відділу СУА, Кергонксон**

Замість квітів на могилу бл.п. **Франка Слєцького** пересилаю **15.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". **Ст. Ліскевич**.

В пам'ять бл.п. **Володимира Савраса**, на його далеку могилу, як віночок нев'янутих квітів, пересилаю **10.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя", а Марусі Кушнір, мій товарищі з ріднею, мій сердечні співчуття. **Ярослава Стасюк**.

Замість квітів на могилу б. членок Управи літературно-мистецького Клубу в Нью-Йорку: бл.п. **Наді Литвиненко, Анни Никифоряк, Ірини Гошовської, Осипи Лень і Марії Каревич**, складаємо на Пресовий фонд "Нашого Життя" **50.00 дол.** **Управа Літературно-мистецького Клубу, Нью-Йорк**

Докінчення на ст. 35

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

Відкритий п'ять днів на тиждень
/крім понеділка і вівторка/
від год. 1 — 5 по пол.

ПОЖЕРТВИ НА ПОСТІЙНИЙ ФОНД ІМ. ВОЛОДИМИРА І ІРМИ ПИЛИШЕНКІВ

5000.00 дол. — Володимир і Ірма Пилишенки
по 1000.00 дол. — Юрій Дністріян, Галина Дністріян

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

2000.00 дол. — Аркадій Мулак-Яцківський;
1375.75 дол. — Богдан і Лідія Гайдучки;
1330.00 дол. — д-р Осип Данко;
1000.00 дол. — д-р Марія Фішер-Слиш;
900.00 дол. — Титус і Софія Геврики;
800.00 дол. — Ілько Гомзяк;
784.00 дол. — д-р Богдан і Марта Цимбалісті;
по 500.00 дол. — Татіяна Чучман, Корнелія Кузьма, Адріян і Люба Кероди;
300.00 дол. — Василь і Пелагія Кучкуди;
209.00 дол. — Окружна Управа США, Огайо;
по 200.00 дол. — інж. Євген і Ірина Мельники, Григорій і Галина Лещуки, Лідія Хома, д-р Марія Савдик, Ярослав і Ольга Чипаки, 13-ий Відділ США, 52-ий Відділ США, 89-ий Відділ США;
150.00 дол. — Ляриса Долинська;
по 100.00 дол. — Степан Кушнір, Симеон Костів, д-р Софія Сивак, М. Кушнір, Володимир Сворах, Катерина А. Кін, Романа Дигдало, д-р Марія Ефремов, Кредитівка "Самопоміч", Балтимор, 32-ий Відділ США;
65.00 дол. — Марія Даниш
по 50.00 дол. — Марія Лапчинська, Галина Кочно, Надія Стодницька, подружжя Андрій Чубак, Михайло Гук, Ольга Купчин, Мирослава Зубаль, д-р Михайло Лободяк, 19-ий Відділ США, 35-ий Відділ США;
45.00 дол. — Таня Дяків-Онїл;
36.00 дол. — Дарія Каранович;
31.50 дол. — Роман Дразньовський;
30.00 дол. — К.С. Ласлей;
по 25.00 дол. — Стефанія Гуменюк, д-р Александра Мельник, Еміль Мельник, Люба Онуферко, Іван і Соня Качмарки, Евдокія Блавацька;
по 20.00 дол. — Антоній Р. Колтунюк, Гамден Голл КДС;
16.00 дол. — Таїсса Богданська;
15.00 дол. — Марія Вальчук;
по 10.00 дол. — Володимир і Гедвіга Черевки, Пелагія Турчак, Микола і Галина Стерпаненки, Марія Щук;
5.00 дол. — Надія Плакида.

ПОЖЕРТВИ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

6000.00 дол. — д-р Карл і Софія Цайнінгери;
по 5000.00 дол. — д-р Юрій і Марта Саї, Українська Кредитівка (Сейвінгс енд Ловн), Філадельфія;
4000.00 дол. — д-р Ярослав і Ярослава Панчуки;
2500.00 дол. — Юрій Витанович
по 2000.00 дол. — Юрій і Гандзя Мицаки, д-р Олег Бачинський, д-р Андрій і Татіяна Тершаківці;
1315.00 дол. — 86-ий Відділ США;
по 1000.00 дол. — д-р Ярослав і Ольга Ставничі, Микола і Александра Крумшини, Володимир і Лідія Гладкі, д-р Олег

і Любомира Сохани, Василь і Лідія Киї, Володимир і Галина Шиприкевичі, Роман і Надія Канюки, Богдан і Ірина Чайковські, Лідія Фіцалович, Мирослав і Надія Шмігелі, Люба Артимішин, Роман і Надія Тершаковець-Гавриляки, д-р Володимир А. і Галина А. Петришини, Микола і Ірена Шпетки, Яків Шегрин, Олег і Христина Декайли, Стах і Марта Яроші, Ярослав і Надія Пастушенки, Ярослав і Ірена Падокси, Люба Мриглоцька, д-р Борис і Ірена Филипчакі, д-р Василь Федорців, д-р Іван і Татіяна Кохани, Едвард і Дарія Камінські, Омелян і Татіяна Антоновичі, Любомир і Марія Явні, Самуел Масс, Олег Третяк і Рената Голод-Третяк, Михайло і Михайлина Барани, 28-ий Відділ США, 67-ий Відділ США, Українсько-американська координаційна комісія, Шеврон, Інк. в доповненні пожертви М. і О. Ковальчуків;
802.00 дол. — 70-ий Відділ США;
750.00 дол. — Дмитро і Стефанія Косовичі;
по 500.00 дол. — д-р Юрій і Люба Стефанівські; Осип і Марія Геричі, Володимир і Євгенія Саляки, Маргарета Кіец, Валентина Преско, Ярослав і Омеляна Томичі, Анїса Вересюк, Лідія і Петро Яцеві, Андрій і Марта Бачинські, Василь Мицак, Теодор Байко, Осип і Зінаїда Левицькі, Іван і Наталія Коропецькі, Михайло і Александра Бобяки, Марія Крамарчук, Юрій і Зоря Малаховські, Роман і Марта Данилюки, Іван і Ірена Мокривські, Марія і Володимир Мачуляки, Олег і Лідія Савкові, 21-ий Відділ США, естейт Марії Лехицької, Америкен Експрес в доповненні пожертви Ореста Глута;
400.00 дол. — Петро Шиприкевич;
360.00 дол. — Морген Бенк в доповненні пожертви Володимира Папуги;
по 300.00 дол. — Александра Крумшин, Микола і Дарія Лебеді, Володимир і Анна Раки, Данило Кашімер, Кемикал Бенк у доповненні пожертви Ричарда і Ольги Альвіно;
255.00 дол. — 119-ий Відділ США;
по 250.00 дол. — Ярослав і Богданна Бігуни, Андрій і Віра Косовичі, Уляна і Володимир Дячуки, Михайло і Катерина Лехицькі;
по 200.00 дол. — Мирослав і Люба Прокопи, Остап і Урсюля Балабани, Михайло Бойко, Іван і Марія Демкові, д-р Юрій і Віра Кушнірі, Марко і Іванка Лепкі, Татіяна Криницька, Українська федеральна кредитівка "Самопоміч", Морген Геренті Траст в доповненні пожертви Анни Байлак;
185.00 дол. — Розалія Фенчинська;
по 150.00 дол. — Ричард і Ольга Альвіно, Вестінггаус Електрик Фонд в доповненні пожертви Б. Шепелявого;
по 130.00 дол. — Стефан і Іванна Рожанковські, д-р Богдан і Марта Цимбалісті, д-р Семен і Ірина Дорощаки, Юрій і Людмила Клачки;
по 125.00 дол. — Анна М. Бачинська, Юрій і Марія Гончаренки;
по 100.00 дол. — Стефан і Ольга Женецькі, д-р Роман і Марія Борковські, Петро і Іванна Ганкевичі, Лев і Олена Кокодинські, Ярослав Кулинич, Ірена Моцюк, Ольга Руденська, Анна Качмарська, Нестор і Марія Ходновські, Микола і Стефанія Чорні, Юрій і Христина Навроцькі, д-р Ярослав Рожанковський, Григорій і Мирослава Данилишини, Ярослав і Ірена Качанівські, д-р Юрій і Наталія Попелі, Ірена Сушків, Клявдія Салюк, д-р Михайло і Марія Логази, Володимир і Наталія Клапіцаки, Ольга Граб, Мирон і Люба Чолгани, Товариство українських інженерів, похоронний дім Литвин і Литвин, Дністер — 361-ий Відділ, УНС, РСА, Дейвід Сарнофф, Рісерч Сентер;

70.00 дол. — Марта Рудик;
по 65.00 дол. — Леонід Лиман, Галина Костюк, д-р Іларіон Чолган, Стефанія Крушельницька;
60.00 дол. — Ольга Овсянецька;
по 50.00 дол. — Володимира Брикович, Юрій Кравець, Марія Савицька, д-р Ярослав і Ярослава Панчуки, д-р Володимир Онуферко, д-р Павло Джуль, Стефан Гук, д-р Роман Богонович, Бенджамин і Віра Корсон, Роман і Робин Куці, Марія Палій, А. Перрі і Єлисавета Морґен, Дж., д-р Стенлі і Катерина Вестон, Тарас Козбур, Петро Бейжер, Теодозія і Ярослав Кушнірі, д-р Стефан Ничай, д-р Теодор Правак, Марія Крижанівська, Софія Серафин, д-р Алекс і Мирослава Цибрівські, Василь і Осипа Дудинські, Михайло і Люба Костриби, д-р Олег Слюзар; Богдан і Оксана Богославці;
40.00 дол. — Василь Рудко;
по 30.00 дол. — Роберт і Гейл Вислоцькі, Ростислав і Фрейда Петрові, Микола і Анна Стасеві, Ангелина Матушевська;
по 25.00 дол. — Юрій Кисілевський, Марія Андрусяк, Галина Логуш-Кастл, Надія Юрчинська, Юрій і Ірена Кобзарі, д-р Леонід і Оксана Мостовичі, д-р Юрій і Віра Кушнірі, Анна Варчак, Роман Петренко, Стефан і Марта Скрибайли, Ігор і Варвара Цегельські, Магдаліна Ясейко, Андрій Рудик, Рома Гадевич, Марія і Іван Гумовські, Осип і Амелія Боche, Віра Воронка, Ірина Лаврівська, Юрій Циган, Джовн Д. Керелейза, Андрій Мічмак і Ірена Максимюк, Марія Ривак, Зенон Боднарський, Олег і Ельса Склековичі, Галина Костюк, Богдан і Христина Кульчицькі, Братство св. Миколи — Вотервліт;
по 20.00 дол. — Василь і Наталія Чапленки, Євгенія Рубчак, Зенон Чехович, Марія Карпевич, Роман Легедза, Олена Качала, Микола і Розалія Палюхи, Юлія і Яків Нестеруки, Стефанія і Ольга Кудляк, Любомира Хома, Євгенія і Євген Івашкові, Катерина і Осип Зелінські, Володимир і Катерина Вальчуки, Катерина Терлецька;
по 15.00 дол. — Надія Світлична, Володимир Сенежак, Ксеня Антипів, Наталія Масюк, Андрій Стахнів, Володимир Степаник, Петро Теребецький;
по 10.00 дол. — Олександр Кулинич, Емілія Ройовська, Ірина Балюта, Стефан і Євгенія Цимбали, Мирон і Катерина Захаряевичі, Денис Кузьмович, Ярослав Яцковський, Юлія Демченко, Петро Бойчук, Наталка і Михайло Гаврилюки, Стефан і Марія Зубалі, о. Юрій Дубицький, Міріам Ф. Делла Кава, Ральф і Ольга Делла Кава, Марія Дигдалевич, Анатоль і Ольга Ромахи, Михайло Кобзар, Іван Лотоцький, Люба Шеремета, Анастасія Цвях, Осип і Ірмгард Мартіно, Алекс і Донна Яворські, Іва Лісікевич, Іван і Ольга Стасюки, подружжя Стефан Заричний, Юрій Войчак, Д. Сороханюк, Дмитро і Марія Зеграї;
по 5.00 дол. — Федір і Марія Гайові, Олена Морозевич, Осип Озераник, Василь і Марія Багреї, д-р Юрій і Діана Догуші, В. Колубинський;
1.00 дол. — Стефанія Курилас

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА УМ

Вшановуючи пам'ять покійного брата і швагра інж. **Мирослава Жарського**, складаємо **1000.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею в Нью-Йорку,

Ольга і д-р Роман Дзядеві

В пам'ять св.п. мого покійного мужа інж. **Андрія Волосенка** у чотирнадцяту річницю його смерті складаю **500.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею,

Ірина Волосенко

В пам'ять наших дорогих батьків **Іллі і Александрі Прокопових і Федора і Марії Яцевих** складаємо **500.00 дол.** на Український Музей,

Лідія і Петро Яцеві

В пам'ять моїх батьків бл.п. **Івана і Станислави Гребеняків** і брата **бл.п. Романа** складаю **250.00 дол.** на потреби Українського Музею в Нью-Йорку,

д-р Ірена Гребеняк

16-го листопада 1986 р. згинули трагічно в автомобілевому випадку подружжя **Софія і Ілля Саламахи** з Рочестеру, Н.Й. Замість квітів на могилу бл.п. Софії, членки 47-го Відділу СУА зложили в її пам'ять на Будівельний Фонд Українського Музею **144.00 дол.** членки Відділу:

по 10.00 дол. — Люба Домбчевська, Христина Ковч, Ірина Руснак, Тетяна Шутер; по 5.00 дол. — Марія Крамарчук, Іванна Мартинець; по 3.00 дол. — Марія Вергун, Марія Лозинська. 50.00 дол. — родина Саламахів. Приятелі — по 10.00 дол. родина Гошовських, Наталія і Іван Олексини, Ярослава Зелез; 5.00 дол. — Меланія Боднар 3.00 дол. — Стефанія Лаба.

Дочкам Лесі, Олі і Лярисі та синам Романові, Олегові, Миронові, Тарасові й Александрові з родинами складаємо вислови глибокого співчуття,

47-ий Відділ СУА,
 Рочестер, Н.Й.

В пам'ять моїх батьків бл.п. **Івана і Станислави Гребеняків** і брата **бл.п. Романа** складаю **250.00 дол.** на потреби Українського Музею в Нью-Йорку,

д-р Ірена Гребеняк

Замість квітів на могилу моєї дорогої свахи і приятельки сл.п. **Ольги Качмарської** складаю на цілі Українського Музею **100.00 дол.,**

Марія Савицька

У світлу пам'ять **дружини Іванни** жертвую **100.00 дол.** на Український Музей в Нью-Йорку,

чоловік Ярослав Дацків

В світлу пам'ять наших батьків інж. **Михайла Савчука** та **проф. Михайла Винника** складаємо **200.00 дол.** на Український Музей,

Орися і Роман Винники

В світлу пам'ять бл.п. **Ольги Качмарської** складаємо **100.00 дол.** на Український Музей,

Антоній і Віра Шумейки

Замість квітів на свіжу могилу нашого незабутнього брата-нича, **інж. Андрія Стефанюка**, який згинув при будові олімпійського стадіону в Саул — Корея, складаємо 100.00 дол. на будову Українського Музею.

Наталія і Богдан Боваль

В світлу пам'ять бл.п. **Павлини Турицької** складаємо **500.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею в Нью-Йорку,

д-р Григорій і Стефанія Явні

В пам'ять бл.п. **Марії і Миколи Чумів** складаю **250.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею,

Наталія Чума

В пам'ять **бл.п. Р. Шуль** складаю **200.00 дол.** на потреби Українського Музею,

Христина Головачак-Делеїні

З нагоди посвячення пам'ятника в першу річницю смерті **Лідії Шуль-Богдан**, доні нашої дорогої приятельки Віри Шуль зложили на Український Музей: по 25.00 дол. — Михайлина Баран з мужем, Павло Бойківський; 20.00 дол. — Анна Секрета з мужем; по 10.00 дол. — Геня Рубчак, Марія Андрушків. **Разом 90.00 дол.**

В пам'ять моєї покійної мами **Магдаліни Гурко** на Український Музей зложили: по 25.00 дол. — Юліяна Білецька, д-р Микола і Надія Дейчаки; 20.00 дол. — д-р Ю. і Т. Сілецькі і М. Клоп; 10.00 дол. — Варка Крук. **Разом 80.00 дол., Люба Боднар**

На свіжу могилу дорогої стрийки св.п. **Ольги Качмарської** складають на Український Музей **60.00 дол., Віра Качмарська з чоловіком Юрієм Маївським**

В 11-ту річницю смерті найдорожчої мами **Мирослави Зінюк-Притули** складаю **50.00 дол.** на Український Музей, д-р **Христина Притула-Кузьмович**

В пам'ять покійного **Леннокса Біба** складаємо **50.00 дол.** на Український Музей в Нью-Йорку,

118-ий Відділ СУА, Гюстон, Тексас

В пам'ять бл.п. **Стуса** зложила на Український Музей **50.00 дол.,**

Галина Кочно

В пам'ять **бл.п. Серафими Рекшинської** складаємо **50.00 дол.** на Український Музей,

Орест і Ореста Дацькові

В світлу пам'ять бл.п. **Богдана Берези** складаю **50.00 дол.** на потреби Українського Музею в Нью-Йорку,

Марія Береза

Замість китиці квітів на свіжу могилу дорогої мами нашої членки бл.п. **А. Васько** складають на Український Музей: дочка **Х. Кахнич** — 25.00 дол.; 10.00 дол. — 71-ий Відділ СУА; по 5.00 дол. — **Г. Білик, Г. Гаврилук, М. Куца, К. Коць, С. Мацях, М. Мацях, Н. Ковбаснюк;** по 3.00 дол. — **А. Струк, А. Вішка.** Родині складаємо щирі співчуття.

В пам'ять мого мужа **Василя Крупи** і рідного брата **Володимира Гафтковича** складаю **25.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею,

Александра Крупа

В пам'ять моєї незабутньої дружини бл.п. **Мирослави** складаю **25.00 дол.** на Український Музей,

Василь Притула

В пам'ять бл.п. **Стефана Фолика** складаємо **25.00 дол.** на Український Музей,

38-ий Відділ СУА

Замість квітів на далекі могили в Україні **Анни Студенної,** колишньої членки Союзу Українок на рідній землі, мами нашої членки Катерини Загвоцької і її тещі **Марії Загвоцької** складаємо **25.00 дол.** на Український Музей,

91-ий Відділ СУА

В пам'ять нашої дорогої доні **Віри Луцишин,** яка померла в наслідок автомобільного випадку складаємо **25.00 дол.** на Український Музей в Нью-Йорку,

Федір і Альвіна Луцишини

В пам'ять бл.п. **Віри Луцишин** складаємо **15.00 дол.** на Український Музей,

Віктор і Марія Роговські

В пам'ять бл.п. **Юрія А. Питвана,** сина членки нашого Відділу складаємо **25.00 дол.** на Український Музей. Дорогий пані Люсі Питван висловлюємо наші глибокі співчуття,

86-ий Відділ СУА

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ:

В 11-ому числі журналу "Наше Життя" за листопад 1986 р. в рубриці "Замість квітів" видруковано помилково прізвище жертводавців.

В пам'ять бл.п. д-ра **Степана Ріпецького,** УСС-а, громадянина, патріота — складаємо **25.00 дол.** на потреби Українського Музею в Нью-Йорку, а дочці, Я. Яцушко та синовій І. Ріпецькій з родиною складаємо наші щирі співчуття. **Оля і Ярослав Рогодецькі.**

Має бути: **Оля і Ярослав Городецькі.**

Щиро просимо вибачення у шановних жертводавців. Редакція.

В останньому числі журналу "Нашого Життя" в рубриці "Замість квітів" зайшла помилка. Поміщено, що **Зеновія Білас** зложила 25.00 дол. в пам'ять Миколи Гумовського. **Повинно бути:** Замість квітів у пам'ять бл.п. інж. **Миколи Юхимовича-Білонака** зложила **25.00 дол.** **Зеновія Білас.** Дуже перепрошуємо за помилку.

Докінчення: "НА ПРЕСОВИЙ ФОНД"

У світлу пам'ять бл.п. **Романа Карпюк,** сестри нашої членки Каті Ковшевич, пересилаю через 11-ий Відділ СУА в Трентоні 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". **Люба Мриглоцька**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. д-ра **Ігора Кодельського,** складаємо через 22-ий Відділ СУА, 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". **Анна і Ярослав Дячуні.**

РІЧНІ ЗБОРИ

23-Й ВІДДІЛ ІМ. ОЛЬГИ БАСАРАБ, ДІТРОЙТ, МІЧ.

Річні загальні збори 23-го Відділу відбулися 23-го листопада 1986 року в присутності голови Окружної Управи Ориси Лончини.

Вибрано таку **управу на 1987 рік:** Люба Петрик — голова, Соня Карпюк — заступниця голови, Надя Свистун — протоколярна секретарка, Уляна Мерек — кореспонденційна і фінансова секретарка, Ніна Сухарська — скарбничка. **Референтки:** **Надя Свистун** — пресова, **Марія Лазарчук** — культурно-освітня, **Люба Петрик і Анна Вирста** — суспільної опіки. **Господарська комісія:** Анна Вирста — голова, **Галя Сніжик** — заступниця голови.

Контрольна Комісія: **Марія Ясінська, Евгенія Сенюх, Лідія Петрашук**

Надя Свистун, секретарка зборів

1-Й ВІДДІЛ СУА, НЬЮ-ЙОРК, Н.Й.

Загальні збори 1-го Відділу відбулися 7-го грудня 1986 р. Окружну Управу репрезентувала Ольга Літепло. До президії ввійшли: **Іванна Мачай,** голова, **Параскевія Сусь,** секретарка. Вибрано таку **управу на 1987 рік:** голова — **Лідія Магун,** заступниця голови — **Стефанія Лешко,** протоколярна секретарка — **Стефанія Семущак,** кореспонденційна секретарка — **Ганя Серант,** скарбничка — **Стефанія Гуменюк,** секретарка — **Соня Костюк.** **Референтки:** організаційна — **Люба Дармограй,** культурно-освітні — **Іванна Мачай і Лена Микитич,** імпрезова — **Мирося Філевич,** виховна — **Параскевія Сусь,** суспільної опіки **Соня Вацик і Ева Гарайда,** пресова — **Наталія Мітрінга,** музейна — **Віра Шуль,** мистецька і делегатка до УККА — **Анна Натина,** господарські — **Доня Кріль, Оля Кузьмин, Анна Кусьнірчук,** фестивалю — **Катруся Палуга, "Нашого Життя"** — **Евгенія Вацик,** зв'язків — **Марія Касіян.** **Контрольна Комісія:** **Леся Гой** — голова, **Марія Мотиль, Дарія Чижик, Софія Топорівська** — членки.

Наталія Мітрінга, пресова референтка

71-Й ВІДДІЛ СУА, ДЖЕРЗІ СІТІ, Н.ДЖ.

Відділ відбув загальні збори 28-го грудня 1986 р. з участю делегатки з Окружної Управи Н.Й., **Лідії Магун.**

Нова управа: **Галина Білик** — голова, **Катерина Коць** — заступниця голови, **Стефанія Мацях** — скарбничка, **Галина Гаврилук** — секретарка. **Референтки:** **Христина Кахнич** — організаційна, **Ніна Ковбаснюк** — культурно-освітня й імпрезова, **Анна Вішка і Стефанія Білоус** — суспільної опіки, **Анастасія Сибі** — зв'язків, **Параскевія Шеремета** — господарська. **Контрольна Комісія** — **Стефанія Штомпіль** — голова, **Стефанія Цюлко і Марія Куца** — членки.

Галина Білик, голова

Посмертні згадки

8-го грудня, 1983 року минуло 3 роки, як довголітня активна й жертвенна членка Відділу Союзу Українок в Сан Хозе, Каліф. покійна **Пелагія Коровник** упокоїлася в Господі Бозі. Пам'ять про її віддану громадську працю для жіночої організації й не менше віддану діяльність для рідної церкви, глибоко закорінилась в умах усіх членів нашої невеликої громади. Не тільки ми тут споминаємо про її працю, але й усі українці, серед яких вона жила чи то на рідній батьківщині чи на скитальщині, зберегли найкращу пам'ять про її релігійно-патріотичне життя, яке завжди зоріло прикладом для усіх до наслідування. Доказом на це може служити багата кореспонденція її побратимів, розсіяних по розлогих стейтах ЗСА, в часі хвороби, а в хвилини смерті багато з них вшанували її своєю присутністю.

Про Покійну висловилися в розмові зі мною її рідна дочка Лідія так: "Мама була дуже скромна й завжди уникала розмов про себе й свою минушину, тому мало хто знав, як вона дорожила й скільки труду віддала для рідної справи за все своє життя. А життя мами було насичене добрими ділами. Коли я думаю про мамине життя то бачу, що воно було таке соковите, барвисте й чітке, як наша українська вишивка, яку, до речі, мама дуже любила й майже до кінця свого трудолюбного життя вишивала".

Покійна народилася 13-го травня, 1911 р. в селі Почино-Софіївці на Дніпропетровщині в українській євангелицько-баптистській родині Левка й Олени Різниченків. Там закінчила народню школу. Батько Покійної був

прогресивним, заможнім господарем. Служивши в царському війську, перебував у Західній Європі, а повернувшись до свого села, застосував найновіші методи вирощування ярини, ввів, на той час, новітню машинерію, збудував великий дім з центральним оприлюдненням та жив у добробуті. Багато допомагав людям і довгий час був старостою села. В часі колективізації, був першим у селі розкоркуленим і помер від голоду 1933 р. У родині було семеро дітей, а Покійна була наймолодшою.

В 1929 р. Пелагія вийшла заміж за Миколу Коровника, сина торгівця хутрами й ювелірними виробами, який з родиною переїхав з Полтавщини в село після революції в 1906 р. У родині було троє дітей: Леонід, Лідія й Люба.

В 1943 р. родина виїхала з України й до закінчення війни перебувала в таборі тяжкої праці в Німеччині, Саксонії, близько містечка Марінберг. Після капітуляції родина переїхала до Мюнхену й жила у Ворен Касерне, а в 1949 р. виїмігрувала до ЗСА. У початках поселилась в Нью Джерзі, відтак в Огайо, а в 1965 р. перенеслась до Каліфорнії. В 1973 р. помер батько родини, муж Пелагії, на удар серця.

Покійна була активним членом української євангелицько-баптистської церкви, сестрицтва тієїж церкви, СУА і УНС. Жила після засад біблійного навчання: "люби Господа всім серцем і ближнього як себе самого..." і "хто першим бути бажає нехай буде найменший з усіх і слуга всім". На цих принципах вона базувала своє життя й ніколи не чекала на якусь особливу винагороду за працю, а робила все, що потрібно було в даний час. Під час німецької окупації переховувала полонених і допомагала звільненим кадетникам. Три рази їздила в Україну, відвідувала церкви і в зустрічах з вірними заохочувала їх шанувати рідну мову і культуру. Свої спомини з подорожей вмістила в журналі "Вісник правди" ч. 3.

Це була правдива патріотка, вірна донька нашого народу.

Ярослава Оренчук

Олена Гадзінська
6. XI. 1901 — 28. III. 1986

В березні 1986 року упокоїлася в Бозі довголітня і заслужена членка 47-го Відділу СУА ім. Лесі Українки в Рочестер, Н.Й. **Олена Кузьмівна Гадзінська**, проживши 85 років.

Олена народилася в Харкові в родині педагогів. Там же вона закінчила факультет літератури і мови а до війни викладала у харківських середніх школах. Одружена із сином священника Миколою Гадзінським, який від 1932 — 1941 рр. був головою катедри фізики харківського Зоотехнічного Інституту. Обоє Гадзінські були очевидцями голодового геноциду 1932-1933 років, про який у них залишилися на все життя кошмарні спомини. Під час II Світової війни виїхали на захід, а в 1950 році прибули до Америки.

Д-р Микола Гадзінський був професором нуклеарної фізики в *Rochester Institute of Technology*, а Олена там же викладала німецьку мову і культуру, але де тільки мала змогу вплітала цінні інформації про минуле і теперішнє України. Студенти її високо цінили і любили.

Подружжя Гадзінських, обоє православного віровизнання, брало активну участь у громадському житті української діаспори. Олена була кілька разів членкою управи 47-го Відділу СУА та як тільки могла спричинялася до спільних починів, доки їй на це дозволяло здоров'я. Протягом її недуги членки опікувалися нею аж до смерті.

Подружжя Гадзінських було жертвенне, та не маючи рідні, обдуманно розпроділили тяжко запрацьовані

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невічливих образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 — 1 від 3 — 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646.

Адреса: 108 SECOND Ave., New York, N. Y. 10003

через довгі роки гроші на благородні цілі. Проф. Микола Гадзінський, який помер в 1984 р. залишив поважну суму для Гетьманської Організації, яку очолював. Бл.п. Олена призначила увесь їхній маєток для установ, які вони обоє клали на першому місці: Ф.К.У. Гарвард — 42,000.00 дол.; Український Музей Нью-Йорк — 40,000.00 дол.; Українська Православна Церква св. Покрови в Рочестер, Н.Й. — 2,000.00 дол.; Централь Союзу Українок Америки — 2,000.00 дол.; 47-ий Відділ Союзу Українок Америки в Рочестер — 2,000.00 дол.; Рочестерська Фільгармонія — 1,000.00 дол.; приятелям, приватним особам та цвинтарям для опіки над могилами — 22,000.00 дол.;

Суспільна Опіка 47-го Відділу по смерті бл.п. Олени переслала 552 фунти одержі і постели до Бразилії і 100 фунтів до Польщі.

Покійна залишила в смутку довголітню найближчу ширю при-ятецьку Серафиму Волошин-Глобенко у Франції, яка приїхала до Америки, щоб відвідати Олену, однак вже Покійної не застала між живими.

Поховав Олену Гадзінську настоятель Української Православної Автокефальної Церкви св. Покрови о. Мітрат Федір Коваленко поруч могили бл.п. Миколи — вірного супруга через 50 років. Ірина Руснак, голова 47-го Відділу СУА прощала покійну, згадуючи її, як свідому українку і ревну союзянку. Вона підкреслила її працюовитість, відданість українській справі та прихильне відношення до людей, які любили її, як рідну сестру. 47-ий Відділ СУА втратив ще одну сумлінну членку, а українська громада Рочестеру шляхетну людину.

Марія Крамарчук

47-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, РОЧЕСТЕР Н.Й.

Загальні збори 47-го Відділу відбулися 28-го грудня 1986 р. Предсідницею зборів була Анна Капітан, секретаркою Ірина Семанюк. Окружну Управу репрезентувала заступниця голови — Ірина Ольшанська.

Управа на 1987 рік: голова — Ірина Руснак, заступниця голови — Тетяна Шутер, протоколярна секретарка — Ірина Михайлюк, кореспонденційна секретарка — Галина Павлічко, скарбничка — Марія Джус, фінансова секретарка — Марія Костів.

Референтки: мистецтва і музею — Іванна Мартинець, культурно-освітня — Ростислава Стеців, суспільної опіки — Віра Мотика, Тетяна Шутер, стипендій — Анна Чорнобіл, пресова — Марія Крамарчук, виховна — Ірина Семанюк, зв'язків — Марія Лецишин, господарські: — Галина Несторович, Марія Сипняк, Катерина Шур, Анна Сохоцька. **Вільні члени:** Ольга Навіри, Христина Дзюба. **Контрольна Комісія:** голова — Ірина Шмігель, членки — Анна Капітан, Катерина Лялька, заступниці — Ольга Ганушевська, Тамара Гривнак.

Марія Крамарчук, пресова референтка

"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined by Ukrainian Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., N.Y. 10003

Subscription in the United States of America \$15.00, half year \$8.00, single copy \$1.50.

COUNTRIES OTHER THAN U.S. (with the exception of South America) may send the subscription in their currency, which will equal the amount of 15.00 American dollars.

ПЕРЕДПЛАТА В США: річна... 15.00 дол. піврічна 8.00 дол. Поодинокє число 1.50 дол.

КРАЇНИ ПОЗА МЕЖАМИ США (за винятком Південної Америки) можуть вплачувати у своїх валютах, в сумі яка дорівнює вартості 15.00 американських доларів.

Printed in U.S.A. by Computoprint Corporation 335 Clifton Ave., Clifton, N.J., 07011

©Copyright 1983 Ukrainian Women's League of America, Inc.

"Second-Class Postage Paid at New York, N.Y and
at additional mailing offices" (USPS 414-660)
108 Second Ave. New York N.Y 10003

ADDRESS CORRECTION REQUESTED

ISSN 0740-0225

INTERNATIONAL STANDARD SERIAL NUMBERING

Ріг декоративної подушки. Київський взір із початку XX ст. Український Музей у Нью-Йорку. Вишивати чорними та червоними нитками Д.М.С. ч. 321. Рисувала Ольга Трачук.

A fragment of a decorative pillow. Kiev design from the beginning of the XX century. Black & red thread DMC — #321 (from The Ukrainian Museum Collection).